

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

DVOJTYŽDENNÍK
MESTA
BANSKÁ
ŠTIAVNICA

12. október 2023

číslo 25

30.

VÝROČIE ZÁPISU
LOKALITY DO
ZOOZNAMU SVETOVÉHO
DEDICHTVA UNESCO
1993-2023

ročník XXXIV

cena 0,70 €

Dobudovanie

infraštruktúry
štadióna
str. 3

Výsledky

volieb
do NR SR
str. 4, 5

Genealógia

v klube
Rubigall
str. 6

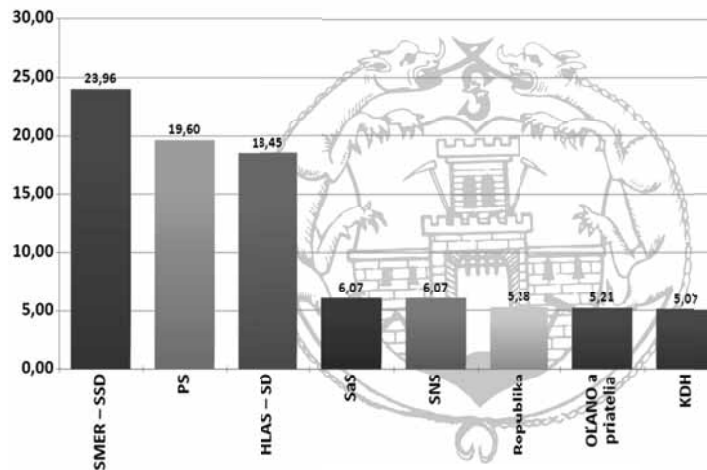
Parlamentné voľby 2023

Výsledky volieb do NR SR

V sobotu 30. 9. 2023 sa konali na Slovensku voľby do NR SR 2023. V našom meste sa volebné miestnosti otvorili o 7.00 a zatvorili o 22.00.

V 9 okrskoch v meste Banská Štiavnica mohlo voliť 8 121 oprávnených voličov zapísaných do zoznamu voličov. Svoje právo odovzdať svoj hlas využilo 5 407 voličov, čo predstavovalo 66,58% účasť na voľbách. V meste Banská Štiavnica voliči dali svoje hlasy týmto politickým subjektom s najvyšším počtom hlasov: SMER-SSD – 23,96%; PS – 19,60%; HLAS-SD – 18,45%;

PLATNÉ HLASY ODOVZDANÉ PRE POLITICKÉ SUBJEKTY
V MESTE BANSKÁ ŠTIAVNICA 30.9.2023 v %

SaS – 6,07%; SNS – 6,07%; Republika – 5,28%; OLANO a priatelia – 5,21%; KDH – 5,07%.

V okrese Banská Štiavnica voliči rozhodli a volili takto: Najviac hlasov získala strana SMER-SSD – 23,87%; HLAS-SD – 19,77%; PS – 17,29%; SNS – 7,27%; SaS – 5,70%; KDH – 5,58%; Republika – 5,47%; OLANO a priatelia – 5%. Ostatné politické strany a hnutia dosiahli menej ako 5% platných hlasov. Celková účasť v okrese Banská Štiavnica bola 68,67%. Parlamentné voľby na Slovensku dopadli nasledovne: Strany a hnutia, ktoré sa dostali do parlamentu: **14.str.**

Mesiac úcty k starším

Október je mesiac, počas ktorého si pripomíname, že medzi nami žijú mnohokrát nenápadní, no o to vzácnejší ľudia, ktorí si zaslúžia našu pozornosť a úctu.

Ste to Vy, naši drahí spoluobčania - seniori. Tak ako je v roku október mesiacom jesene, tak starnutie je symbolicky jeseňou života. Aj keď by sme si mohli myslieť, že jeseň je hmlistá, ponurá a smutná, nie je to celkom tak. Aj dnešný deň nám ukazuje, aká

jeseň môže byť - plná krásnych ziarivých farieb, zrelosti a prípravy prírody na zaslúžený odpočinok. Jeseň je nádherným ročným obdobím. Jeseň života je čas, keď človek začne uvažovať viac o sebe, minulosti aj budúcnosti. Žne to, čo počas života zasadil. Bilancuje a premýšľa. Na tvári sa striedajú úsmev aj slzy. Všetci putujeme od narodenia až po jeseň života. Staroba sa týka nás všetkých. Staroba je výzva. Starnutie prichádza pomaly, nenápadne, nedá sa zastaviť. A človek je súčasťou tohto kolo-

behu života. V dnešnej uponáhľanej dobe by sme si predsa mali nájsť čas pre seniorov a venovať im viac pozornosti a hľadať možnosti, ako ľuďom pomôcť. Snažíme sa vyhovoriť na dnešnú dobu, ale nie je to o nej, je to o nás, o našom vzťahu k ľuďom, o našej pozornosti a empatii. Paradoxne, už staroveké civilizácie vedeli, že uznanie a rešpekt patrí práve ľuďom so šedinami. Za týmito vonkajšími znakmi staroby sa skrýva nekonečné množstvo skúseností a poznatkov. **13.str.**

Pozvánka

V zmysle zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov, §-u 12 odst. 1 a §-u 13 ods. 4 a) zvolávam zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Banskej Štiavnici na deň **18. októbra 2023 (streda) o 13.00 hod.** Zasadnutie sa uskutoční v zasadačej miestnosti historickej radnice, prízemie, č. dv. 4. Priestor pre občanov o 15.00 hod.

Srdečne Vás pozývam!

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

INZERCIA

JURAJ ZAUJEC & DAVID SZABO
Kultúrne centrum Banská Štiavnica
4.11.2023 19.00h.

STAVEBNINY
STAVMAT Banská Štiavnica, s.r.o.
Predajňa stavebnín Horná Huta 42 tel.: 0918 624 835
Otváracie hodiny po - pia: 7:00 - 15:30 hod. so: 7:30 - 11:30 hod.
KAŽDÚ SOBOTU ZĽAVA 10%

z programu
primátorky**2.10.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie so zástupcom firmy bazenprojekt s.r.o., Bratislava k rekonštrukcii mestských kúpeľov.

3.10.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- VIO TV.
- Pracovné rokovanie s riaditeľkou Gymnázia A. Kmeťa k oslavám 30. výročia zápisu Banskej Štiavnice do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.
- Účast' na Valnom zhromaždení Oblastnej organizácie cestovného ruchu Región Banská Štiavnica.

4.10.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Online rokovanie k pripravovaným zásadám hospodárenia s majetkom mesta.

5.10.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Posledná rozlúčka s občiankou nášho mesta MUDr. Otiliou Zígovou.
- Účast' na odbornej konferencii Ochrana národných kultúrnych pamiatok pred požiarmi usporiadanej MV SR.

- Pracovné rokovanie k rekonštrukcii amfiteátra.

6.10.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Občiansky obrad – sobáš.

7.10.

- Slávnostné prijatie prvých absolventov zahraničného gymnázia.
- Občianske obrady – sobáše.

9.10.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie s generálnym riaditeľom Ing. Jánom Marhefkom - Lesy SR, š.p. Banská Bystrica.
- Redakčná rada ŠN.
- Zasadnutie predstavenstva OOCR.

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti

31.8. v TA3 o 12.30 v Téme diskutovali aj čestný občan B. Štiavnice, predseda strany Smer SSD a poslanec NR SR Róbert Fico a absolvent banskoštiavnického gymnázia pre prípravu študentov na štúdium v zahraničí Ladislav Kamenický, podpredseda strany Smer-SSD a poslanec NR SR.

31.8. v TV Joj o 21.50 v relácii Na hrane diskutoval aj Exštiavničian, podpredseda strany Demokrati, Jaroslav Naď.

11.9. viackrát vo viacerých médiách reagoval Exštiavničian Jaroslav Naď, podpredseda strany Demokrati na nerealizovanú schôdzu NR SR v tento deň v záležitosti prúdiacich imigrantov na Slovensko.

18.9. v Rádiu Lumen o 6.35 bola spomienka na svätoantonského roháka, katolíckeho biskupa Michala Buzalku. V súvislosti s tým, že sa narodil v tento deň v r. 1885. V r. 1951 bol odsúdený vo vykonávanom procese na doživotie. Zomrel 7.12.1961.

20.9. v Rádiu Devín po 8.30 bola informácia aj o tom, že medzi 21 nominovanými objektami na Výročnú cenu časopisu Pamiatky a múzeá je aj Piargaska brána.

22.9. v rádiu Regina o 6.48 bola podrobná informácia, že v tento deň začína v Štiavnicí 8. ročník Fes-

tivalu pouličného divadla Amplión.

22.9. v Rádiu Regina podrobne informovala naša primátorka o všetkom tom, čo sa doteraz spravilo a čo treba ešte spraviť k eliminácii požiaru v centre mesta dňa 18.3.2023. Podrobná reportáž k tejto problematike bola 23.9. v Rádiu Slovensko o 18.00, kde hlavné slovo mala naša primátorka, ale k tejto problematike hovorili aj riaditeľ kultúrno-historického dedičstva Ministerstva kultúry SR, ako aj Mgr. Michal Hrčka, vedúci obnoviteľskej firmy na pamiatkových objektoch. Zvlášť potešila informácia, že B. Štiavnica bude prvou samosprávou, ktorá do projektových dokumentácií obnovy pamiatkových objektov zaradi aj protipožiarne systémy. Ešte viac potešila informácia, že do B. Štiavnice príde francúzska expertka, ktorá je excelentná odborníčka k tejto problematike súčasne aj so vzťahom ku klimatickým zmenám.

23.9. v Rádiu Devín od 6.00 bola reportáž o surrealizme a najvýznamnejších európskych surrealistoch, ku ktorým patril aj Albert. Jeho súvzťažnosť k B. Štiavnicí bola jedinečná. Bol iniciátorom a prvým dlhoročným riaditeľom medzinárodného kultúrneho frankofónneho festivalu Capalest.

Ján Novák

Biskup Michal Buzalka (sprava) spolu s Ferdinandom Coburgom

FOTO ARCHÍV MSA

z programu
primátorky**10.10.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Príprava materiálov pre MsZ.
- Pracovné rokovanie s poslancami.

11.10.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie k rozpočtu mesta.
- Pracovné rokovanie s generálnym riaditeľom sekcie verejnej správy MV SR Ing. Adriánom Jenčom.

12.10.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Kontrola zabezpečenia stavebných akcií mesta a finančného krytia.
- Zasadnutie výboru pre otázky zamestnanosti - ÚPSVR Banská Štiavnica.

13.10.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Občiansky obrad – sobáš.
- Posledná rozlúčka s občiankou nášho mesta p. Editou Petrinovou.
- 14.10.
- Občianske obrady – sobáše.

Viera Lauková

Podujatie Akademici

a dopravné obmedzenia v centre mesta.

V piatok 13.10.2023 kvôli podujatiu Akademici v Banskej Štiavnicí 2023 **dopravné obmedzenia budú nasledovné:**

- **od 16.00 - 18.30 hod.** bude uzatvorené okolie radnice,

- **od 18.30 - 19.00 hod.** bude uzatvorená ulica A. Kmeťa od sochy A. Kmeťa po radnicu a Akademická ul. od sochy A. Kmeťa po prvú vstupnú bránu do botanickej záhrady. Doprava bude regulovaná príslušníkmi mestskej polície.

Ďakujeme za pochopenie a trpezlivosť a zároveň vás na uvedené podujatie srdečne pozývame!

MsÚ

Mesiac úcty k starším

Š1.str. Za ich láskavým pohľadom a vejarikom vrások okolo očí sa zračí rozvaha, nadhľad, ľahkosť a schopnosť pripisovať veciam ten ozajstný význam. Mnohí pochopili, že všetko, čo sa v živote udeje, to dobré aj to zlé, to veselé, ale aj to smutné, má v živote svoje miesto a význam. Obdivujeme, že s pokorou a veľakrát v samote prijímajú všetko, čo im život prináša, s trpezlivosťou očakávajú, čo má život pre nich ešte pripravené. Aj na-

priek tomu, že ich vlasy sú pretkané šedinami, stále im v očiach žiari iskra života, snov a ich srdce je plné túžob, ktoré chcú, aby sa naplnili. Uvedomujú si viac než ktokoľvek iný, že ich čas je drahý, a aj preto nám všetkým chcú odovzdať všetky svoje zručnosti, poznatky a znalosti. Ctia si tradície, ktoré je dôležité zachovávať pre nasledujúce generácie. Sú tu vždy pre nás, keď mesto potrebuje pomoc, pretože vďaka všetkým týmto ľuďom, vďa-

ka ich múdrosti Banská Štiavnica prekvitá do krásy a vrátila sa jej dávna sláva.

Dovoľte mi, naši milí spoluobčania - seniori, na záver ešte zopár myšlienok. Každý by mohol napísať vlastnú knihu života, ktorá by bola plná radosti, smútku, šťastia, slz, skúseností, ale najmä životných múdrostí. I keď sa to možno nezdá, veľkým darom však je, že vyšší vek so sebou prináša rozvahu, ľahkosť, nadhľad, pokoj a uplatnenie život-

ných múdrostí v dennom živote. Zo srdca, milí spoluobčania - seniori, ďakujeme za všetku tú prácu a pomoc mestu Banská Štiavnica a z úprimného srdca Vám prajeme veľa pevného zdravia, lásku, spokojnosť a rodinnú pohodu. Nech každý deň je dňom pozornosti a úcty k Vám, pretože si to plným právom určite zaslúžite.

S úctou

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

„Obnova štadióna – dobudovanie zázemia atletických športovísk“

Za posledné roky prešiel areál štadióna niekoľkými zmenami a vylepšeniami.

Pre širokú verejnosť bola sprístupnená tribúna, bol vybudovaný automatický zavlažovací systém. Atlétov potešila tartanová bežecká dráha, ktorú využívajú aj neorganizovaní atléti. Vybudované boli atletické športoviská, obnovené okolie bežeckej a futbalovej plochy. Osadený bol lodný kontajner spolu s dreveným altánkom, ktorý je využívaný ako oddychová zóna, ako aj plocha pre rozhodcov a organizátorov športových podujatí. Zatiaľ posledným, ale nie konečným krokom k vylepšeniu štadióna bolo osadenie kontajnera s hygienickými zariadeniami a ďalšie práce, ktorých predmetom bolo dobudovanie záze-

Kontajner pre účely zázemia FOTO ARCHÍV MsÚ

mia atletických športovísk v nasledovnom rozsahu:

1. Vybudovaná spevnená plocha - betónová zámková dlažba.

2. Napojenie kontajnerov na inžinierske siete a ich uzemnenie. (voda, kanalizácia, električka)

3. Úprava jestvujúceho kontajnera

pre účely zázemia. Zateplenie, doplnenie priečky, inštalácie – vodo, elektro, okno, dvere.

4. Dodávka a osadenie kovovej bráničky medzi kontajnermi – prístup k športoviskám štadióna.

5. Odvodnenie spevnenej plochy medzi kontajnermi od dažďovej vody s napojením na drenážny systém ihriska.

Cellková cena diela predstavovala necelých 59 000€. Na dobudovanie atletického zázemia poskytol finančnú podporu Slovenský atletický zväz. Finančné prostriedky pre tento účel vyčlenilo zo svojho rozpočtu aj Mesto Banská Štiavnica.

O ďalších zámeroch a aktivitách na štadióne vás budeme informovať.

Juraj Chrenko,
odd. výstavby, ÚP a ŽP MsÚ

Podporte ušitie uniforiem pre Bratstvo Štiavnických Facigerov

Štiavničania, a ďalší čitatelia týchto novín.

Možno ste si nás všimli pri mestských podujatiach. Sme nosiči svetla. Oživujeme a zachovávame tradíciu, ktorá v našom baníckom regióne prebieha od stredoveku. Adorujúcich baníkov – facigerov alebo aušusníkov vidíme už na starých obrazoch. Vidíme, že nosia odev, ktorý sa už dnes nedá obstaráť, a preto Vás prosíme o pomoc s jeho ušitím. Aby ste nás mohli vidieť i naďalej. Ak Vás naša výzva oslovila, prosíme Vás o podporu na <https://www.donio.sk/podporte-usitie-uniforiem>.

Peter Chytil,
Bratstvo Štiavnických Facigerov

Štiavnickí Facigeri v Kostole sv. Kataríny FOTO ARCHÍV MsÚ

Oznámenie

o prerušení distribúcie elektriny

Oznamujeme Vám, že bude prerušená distribúcia elektriny z dôvodu odstraňovania porúch na zariadeniach distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej sústavy spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a. s. Bez el. energie budú v B. Štiavnicí:

- **14.10.** v čase od 8.00 – 15.30 na ul.: Šobov.

- **23.10.** v čase od 8.00 – 16.30 na ul.: Koncová, Pod Paradajzom, V. Václavkovej.

- **25.10.** v čase od 8.00 – 16.00 na ul.: 1. mája, A. T. Sytnianskeho, J. Horáka.

Ďakujeme za porozumenie!

Daniel Hropko, riaditeľ sekcie
Dispečingy SSD, a.s.

Parlamentné voľby 2023

Výsledky volieb do NR SR

☞ 1.str.

PLATNÉ HLASY ODOVZDANÉ PRE POLITICKÉ SUBJEKTY V MESTE BANSKÁ ŠTIAVNICA 30.09.2023														
P.č. strany na KL	Názov politickej strany, koalície	Okrсок č. 1	Okrсок č. 2	Okrсок č. 3	Okrсок č. 4	Okrсок č. 5	Okrсок č. 6	Okrсок č. 7	Okrсок č. 8	Okrсок č. 9	Počet hlasov spolu	Podiel platných hlasov %	Počet voličov, ktorí využili právo prednost. hlasovania	Počet voličov, ktorí využili právo prednost. hlasovania v %
1.	Pirátska strana - Slovensko	4	2	5	-	3	1	4	9	1	29	0,54	22	75,86
2.	PRINCÍP	1	-	1	-	2	-	-	-	-	4	0,07	4	100,00
3.	Progresívno Slovensko	272	104	109	99	74	107	95	92	90	1042	19,60	790	75,81
4.	SPOLOČNE OBČANIA SLOVENSKA	-	-	-	-	-	2	1	-	2	5	0,09	4	80,00
5.	OLANO A PRIATELIA, KÚ a ZA LUDÍ	33	49	36	34	32	19	21	35	18	277	5,21	238	85,92
6.	Komunistická strana Slovenska	3	2	7	3	2	4	7	1	-	29	0,54	17	58,62
7.	Maďarské fórum, Občianski demokrati Slovenska, Za regióny, Rómska koalícia, Demokratická strana	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	0,01	0	0,00
8.	Vlastenecký blok	-	-	-	-	1	1	3	1	-	6	0,11	5	83,33
9.	Modrí, Most - Híd	1	1	2	1	-	3	-	-	-	8	0,15	6	75,00
10.	SPRAVODLIVOSŤ	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	0,03	1	50,00
11.	Slovenské Hnutie Obrody	3	-	1	1	2	-	-	1	-	8	0,15	5	62,50
12.	Sloboda a Solidarita	110	27	22	21	29	25	32	23	34	323	6,07	274	84,82
13.	SME RODINA	10	17	5	9	13	6	13	24	9	106	1,99	78	73,58
14.	MYSLOVENSKO	2	1	3	1	-	1	-	1	-	9	0,16	5	55,55
15.	Slovenská národná strana	36	57	31	36	45	25	46	22	25	323	6,07	277	85,75
16.	SMER - SSD	151	127	157	166	149	128	146	129	121	1274	23,96	1050	82,41
17.	HLAS - SD	94	104	122	112	111	117	121	91	109	981	18,45	848	86,44
18.	SZÖVETSÉG - Magyarok. Nemzetiségek. Régiók. ALIANCIA - Mađari. Národnosti. Régióny	4	-	-	-	-	-	-	1	-	5	0,09	4	80,00
19.	SRDCE vlastenci a dôchodcovia - SLOVENSKÁ NÁRODNÁ JEDNOTA	-	2	-	1	3	-	-	-	1	7	0,13	4	57,14
20.	SDKÚ - DS - Slovenská demokratická a kresťanská únia - Demokratická strana	1	-	-	-	-	-	-	1	-	2	0,03	1	50,00
21.	Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko	13	13	16	3	8	5	6	5	8	77	1,44	69	89,61
22.	Demokrati	61	31	26	36	16	25	20	11	21	247	4,64	202	81,78
23.	Kresťanskodemokratické hnutie	40	37	29	37	20	34	23	23	25	268	5,04	201	75,00
24.	KARMA	1	-	-	-	-	1	-	-	2	4	0,03	1	50,00
25.	REPUBLIKA	32	35	25	24	41	28	34	31	31	281	5,28	242	86,12

Výsledky volieb do NR SR v meste Banská Štiavnica 30.09.2023										
Okrсок	Počet zapísaných voličov	Počet zúčastnených voličov	Účasť voličov v %	Počet odovzdaných obálok osobne	Podiel odovzdaných obálok v %	Počet platných hlasov spolu	Podiel platných hlasov spolu v %	Počet prijatých hlasovacích preukazov	Počet voľba poštou	
1	1 338	881	65,84	881	100%	872	98,97	363	12	
2	1 067	618	57,91	618	100%	609	98,54	36	14	
3	890	608	68,31	608	100%	597	98,19	30	13	
4	854	592	69,32	592	100%	585	98,81	39	14	
5	845	558	66,03	558	100%	552	98,92	48	6	
6	823	547	66,46	546	99,81	532	97,25	24	9	
7	798	582	72,93	582	100%	572	98,28	26	11	
8	818	520	63,56	520	100%	502	96,53	30	3	
9	688	501	72,81	501	100%	495	98,80	40	8	
Spolu	8 121	5 407	66,58	5 406	99,98	5 316	98,31	636	90	

Parlamentné voľby 2023

Výsledky volieb do NR SR

§4.str.

Výsledky prednostných hlasov kandidátov v meste Banská Štiavnica vo voľbách do NR SR 2023										
Strana a meno	Okrskok číslo									Spolu
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Pirátska strana - Slovensko Milan Hrabko Anton Pižurný	0	0	1	0	0	0	0	4	0	5
	0	0	1	0	1	0	2	2	0	6
Vlastenecký blok RNDr. Pavel Smutný	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
Sloboda a Solidarita Marcela Zvrškovcová	14	2	2	1	4	2	3	1	2	31
Slovenská národná strana Lubomír Barák	12	32	7	10	10	6	5	3	0	85
HLAS - sociálna demokracia Martin Andraščík Mgr. Miroslava Malatincová Mgr. Lukáš Pellegrini	9	9	4	10	8	10	7	8	7	72
	4	3	8	8	6	6	5	2	9	50
	21	37	22	24	28	30	24	17	37	240
Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko Slávka Kružlicová	3	0	0	0	0	1	0	0	0	4
REPUBLIKA Jozef Ferienc	0	0	0	1	0	0	0	0	6	7

SMER-SSD (22,94%) získal 42 mandátov, PS (17,96%) získalo 32 mandátov, HLAS-SD (14,70%) získal 27 mandátov, OĽANO (8,89%) získalo 16 mandátov, KDH (6,82%) získalo 12 mandátov, SaS (6,32%) získala 11 mandátov a SNS (5,62%) získala 10 mandátov. Ostatné stra-

ny dosiahli menej ako 5% hranicu zvoliteľnosti, a preto sa do parlamentu nedostali. Volebná účasť na Slovensku bola 68,51%. Zo zapísaných voličov 4 388 872 sa zúčastnilo volieb 3 007 123.

Podrobné výsledky volieb do NR SR 2023 za mesto Banská

Štiavnica prinášame v prehľadných tabuľkách na str. 4-5. Podrobné výsledky parlamentných volieb získate na stránke Štatistického úradu SR a na Súhrnné výsledky hlasovania - NRSR 2023 (statistics.sk)

Michal Kríž

Návšteva komisárky

pre osoby so zdravotným postihnutím v našom meste

Dňa 27.9.2023 navštívila mesto Banská Štiavnica komisárka pre osoby so zdravotných postihnutím, JUDr. Zuzana Stavrovská, so svojim pracovným tímom:

JUDr. Evou Domorákovou Arnoldovou, JUDr. Zuzanou Fechovou a hovorkyňou úradu Mgr. Elenou Koritšanskou. Banská Štiavnica je už 43. mestom, ktoré komisárka a jej spolupracovníci v rámci výjazdových dní navštívili. Cieľom návštevy bolo oboznámenie sa so situáciou osôb so zdravotným postihnutím žijúcich na území mesta, ich potrieb, problémov, ale aj pozitívnych skúseností. Je dôležité dať do povedomia, že Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím existuje a poskytuje pomoc a poradenstvo pri riešení rôznych situácií, s ktorými sa obyvatelia so zdravotným postihnutím stretávajú. Pani komisárka sa chcela stretnúť s čo najväčším počtom osôb so zdravotným postihnutím, ako aj ich príbuznými a osobami, ktoré im akýmkoľvek spôsobom pomáhajú. Po oficiálnom prijatí pani primátorkou mesta, Mgr.

Nadeždou Babiakovou na radnici, sa v zasadacej miestnosti mestského úradu uskutočnilo stretnutie komisárky s odbornou verejnosťou, kde prezentovala nielen činnosť, ale aj výsledky, výzvy a plány Úradu pre osoby so zdravotným postihnutím. Na prezentácii sa zúčastnili zástupcovia organizácií a inštitúcií v našom meste. Následne sa pracovná skupina presunula do Denného stacionára Margarétka, o. z., kde na nich už čakali klienti zariadenia, ich príbuzní, a pracovníci stacionára. Pani komisárka viackrát zdôraznila význam osobných stretnutí a politiku otvorených dverí, ktorá je v pomáhajúcich profesiách mimoriadne dôležitá. Aj preto všetky stretnutia prebehli v neformálnej, srdečnej a družnej atmosfére. Ďalej nasledovala návšteva DSS Slovenského Červeného kríža, územný spolok Banská Štiavnica. Na pani komisárku tu opäť čakali klienti zariadenia aj s pracovníkmi. V pohrebníctve Cháron nám majiteľka sprostredkovala svoje skúsenosti s prácou s osobami so zdravotným postihnutím. Následne sa celý pracovný tím pani komisárky presunul do zariadenia pre se-

niorov Domov Života a Sociálneho podniku JA life, s. r. o., kde sa konala prehliadka zariadenia a stretnutie s občanmi v priestoroch sociálneho podniku. Nielen klienti zariadenia, ale aj občania mesta a okolitých obcí mali možnosť na stretnutí priamo s odborníkmi z Úradu pre osoby so zdravotným postihnutím konzultovať svoje problémy, žiadať o rady, prípadne podať podnety. Štandardné otázky, s ktorými sa občania na úrad obracujú, sa týkajú predovšetkým peňažnej kompenzácie ťažko zdravotne postihnutých obyvateľov, podnety ohľadom prehodnotenia invalidného dôchodku, podnety týkajúce sa sociálnych služieb v zariadeniach a podobne. Návštevu pani komisárky a jej pracovného tímu v našom meste hodnotíme pozitívne. Okrem riešenia konkrétnych problémov zo strany občanov stretnutia prispeli k zviditeľneniu Úradu pre osoby so zdravotným postihnutím a k otvoreniu možností ďalšej spolupráce medzi týmto úradom, samosprávou a štátnymi, verejnými, aj mimovládnyimi organizáciami.

Katarína Harvanová,
Eva Gregáňová

12.- 15.10. Kačacie hody, Penzión na kopci, Športová 8, B. Štiavnica, 11.00

13.10. Akademičci v Banskej Štiavnici, v priestore pred radnicou a pri susedí Immaculaty, B. Štiavnica, 17.00

13.10. Diskusia Trojica: Izabela Zajac - Beata Balogová, Art Café, Akademická 2, B. Štiavnica, 17.00 - 18.30

13. - 14.10. JAMA - 77. ročník Milana Adamčiaka, Banská Štiavnica, B. Belá a okolie, 18.00

13.10. Koncert: Veni Academy (SK), Veľká sála Galérie J. Kollára, Námestie sv. Trojice 8, B. Štiavnica, 19.30

13. - 15. 10 Podujatie: pivný víkend, #Ruinbar, reštaurácia Matej a Café bar u Jašteríc, BŠ, 11.30

14.10. Chute Sitna - špeciality starých materi, Terasa u Blaškov, Počúvadlianske jazero 75, BŠ, 11.00

14.10. Koncert: Hudba pre dva sláky, Art Café, Akademická 2, B. Štiavnica, 17.00 - 18.00

19.10. 14. ročník: Seniorské talentárium, Kultúrne centrum, Kammerhofská 1, BŠ, 10.00 - 14.00

21. a 28. 10. Základy kresby pre dospelých, Arte misia, Radničné námestie 14, BŠ, 10.00 - 13.00

21.10. Potešenie z tekvice a jablka - varíme so šéfkuchárom, Terasa u Blaškov, Počúvadlianske jazero 75, BŠ, 12.00

21.10. Otužovanie na tajchu: otvorenie sezóny, tajch Klinger, B. Štiavnica, 14.00

21.10. Koncert a oslava: Modré hory (support Gigi Ann), Art Café, Akademická 2, B. Štiavnica, 20.00 - 23.00

22. 10. Koncert: Martin Geisberg & Richard Autner Band, Kultúrne centrum, Kammerhofská 1, B. Štiavnica, 19.00 - 21.00

27.10. Divadlo: Pi čaj, miláčik! Kultúrne centrum, Kammerhofská 1, BŠ, 19.00 - 21.00

28.10. Koncert: Slovenské ľadové kráľovstvo, Kultúrne centrum, Kammerhofská 1, BŠ, 15.00 - 16.00
Zmena programu vyhradená.

OCR Región Štiavnica

„Myslite na veľké veci, ale vychutnajte si malé radosti.“

H. Jackson Brown, Jr.

Farské okienko

V stredu 4. októbra slávila naša Katolícka spojená škola sviatok svojho patróna, sv. Františka Assiského. Tento sviatočný deň všetci žiaci a študenti oslávili spolu svätou omšou vo farskom kostole o 8.30, ktorú celebroval duchovný správca školy, pán kaplán Dominik Kučera.

V sobotu 7. októbra sa naša farnosť zúčastnila púte na Starých Horách. Štiavnický dekanát mal v tento mariánsky mesiac službu, a tak naši farníci pripravili zamyslenia k ružencovej akadémii, predmodlievali sa ruženec a celý program doprevádzal svojim spevom farský spevokol z Banskej Štiavnice. Sv. omšu celebroval dp. Marián Bublinec, biskupský vikár pre katechézu a novú evanjelizáciu.

V piatok 13. októbra pozývame všetky deti na **detскую svätú omšu o 18.05 vo farskom kostole**. Tento mesiac začíname s prípravou detí na prijatie sviatosti 1. svätého prijímania - prvé stretnutie sa uskutoční po sv. omši.

Alexandra Babiaková

Výzva

- ošetrovanie a úprava drevín

Na základe vykonanej kontroly miestnych komunikácií, ako aj podnetov od občanov a poslancov mesta Banská Štiavnica týmto vyzývame všetkých vlastníkov pozemkov na ošetrovanie (opílenie konárov) rastúcich v blízkosti komunikácií, resp. ponad miestne príjazdové komunikácie a chodníky pre peších tak, aby boli tieto priestory bezpečné, priechodné a v súlade s ochranným pásmom cestnej komunikácie vyplývajúceho zo zákona č.135/1961 Zb. Zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon).

Ošetrovanie (opílenie konárov) drevín vás vyzývame uskutočniť najneskôr **do 15. decembra 2023**.

V prípade akýchkoľvek otázok a nejasností týkajúcich sa opíľovania drevín sa môžete obrátiť na RNDr. Zuzanu Šuškovú, MsÚ, odd. RRaMV a odd. výst. ÚP a ŽP prostredníctvom emailu: zuzana.suskova@banskastiavnica.sk alebo na tel. č.: 0907 831 959, 0905 377 652.

MsÚ

„Keď kniha ožije“

je spoločný názov pre sériu podujatí mestskej knižnice podporených Fondom na podporu umenia v rámci výzvy č. 3/2023 podprogramu 5.1.3 Podujatia, vzdelávacie aktivity a odborná činnosť knižníc (D), ktoré MsK postupne realizuje od začiatku tohto roka.

5. októbra sa uskutočnila zaujímavá genealogická prednáška v klube Rubigall, ktorej už názov Genealógia - historický pohľad do dejín vlastnej rodiny napovedal čo to o jej obsahu. Tentokrát sme „oživovali“ knihu ľudského života a pokúšali sa spoločne s genealógom Mgr. Vladimírom Petrovičom nazrieť do histórie matričných a iných dokumentov našich predkov. Tvorba rodostromu môže byť príjemným a zmysluplným koníčkom, no mnohokrát nás potrápi natoľko, že strácame trpezlivosť a možno sa zbytočne predčasne vzdávame pri pátraní po našich rodových koreňoch, najmä ak narazíme na jazykovú bariéru či zdanlivo stratenú generačnú stopu. Aby sme sa vyvarovali základných chýb a ako sa nestratiť v mnohých údajoch, no najmä, aké zdroje informácií vyhľadávať a kde ich vyhľadávať, o tom, a tiež o histórii genealógie porozprával prítomným genealóg Mgr. Petrovič,

ktorý priniesol aj názorné ukážky výsledky svojej práce vo forme nádherných rodokmeňových stromov, ako aj kroník a kníh, ktoré zostavil ako autor či spoluautor. Prítomní mali možnosť zostaviť si základnú štruktúru rodostromu, no pátranie po zatiaľ neznámych predkoch je už vec časovo náročná a zostáva na každom z nás. Alebo sa môžeme spoliehať na dobrého genealóga, ktorý sa potrápi za nás a ponúka možnosť dať si svoj rodokmeň vypátrať skúseným odborníkom. Ďakujeme za príjemne a užitočne strávené popoludnie, za všetky zaujímavé informácie,

za poskytnutú prezentáciu, ako i za autorské verše, ktorými nás na záver podujatia poctil náš hosť, ktorý je o. i. tiež aktívnym poetom a organizátorom podujatí v holičskom literárnom klube. Zúčastní sa na prednáške, majú možnosť sa k jej obsahu dostať v mestskej knižnici, ktorá zároveň ponúka vo svojom fonde praktickú publikáciu odporúčanú aj našim hosťom „Ako si zostaviť rodokmeň“ autorov J. Snopeka a M. Tettingera, ako i poetickú zbierku autora Mgr. Vladimíra Petroviča.

/MsK BŠ/

Vynovené sedenie

na jazere Vodárenská

Mestské lesy Banská Štiavnica pokračujú v sérii prác v rámci dobrovoľníckych aktivít v meste Banská Štiavnica.

V prostredí ikonickej Veľkej Vodárenskej zamestnanci MLBŠ zabezpečili renováciu posedenia prostredníctvom inštalovania štyroch nových drevených lavíc. Osádzanie drevených lavíc je už tak trochu symbolickým prejavom. Drevo zo stromov, ktoré vyrástli v tomto regióne slúži ľuďom aj naďalej, formou vhodného vonkajšieho posedenia. Ku kultúrneniu okolia prispelo aj súčasne vyzbieranie a vyvezenie odpadkov.

Priezračnú, tyrkysovo zelenú vodu jazera je tak možné pozorovať nateraz v oveľa utešenejšej atmosfére.

Mestské lesy Banská Štiavnica

Nové lavice na tajchu Veľká Vodárenská FOTO ARCHÍV MSL BŠ

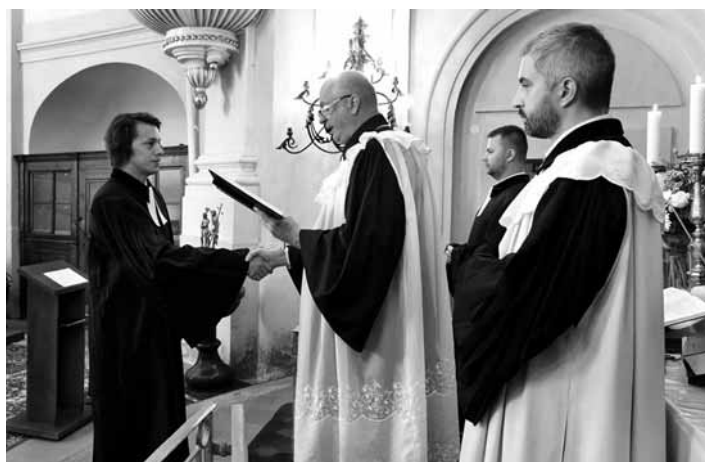
Inštalácia evanjelického pána farára

V nedeľu 10. septembra sa v evanjelickom kostole na Radničnom námestí konala slávnosť inštalácie zborového farára.

Inštalovaným bol evanjelický kňaz Mgr. Daniel Gdovin, ktorý službu duchovného banskoštiavnických evanjelikov ku veľkej všeobecnej spokojnosti vykonáva už dva roky, ale oficiálny akt inštalácie (lat. „installare“ = „umiestniť“) bol vykonaný s určitým oneskorením až teraz - v 14. nedeľu po Svätej Trojici tohto roku.

Na slávnosti bolo prítomných mnoho hostí - najmä z radov evanjelického duchovenstva, medzi ktorými majú hojné zastúpenie práve členovia rozvetvenej rodiny Gdovinovcov. Za všetkých hostí z duchovného stavu spomeňme aspoň týchto: Mgr. Ján Gdovin ml., Mgr. et Mgr. Miloslav Gdovin (slávnostný kazateľ), Mgr. Ján Gdovin st., Mgr. Peter Ján Soták, Mgr. Jaroslav Jurko, či Mgr. Ján Solivajs.

Samotný akt inštalácie vykonal dôstojný brat dištriktuálny biskup Mgr. Ján Hroboň. Zhromaždené spoločenstvo svojím príhovorom

Inštalácia Mgr. Daniela Gdovina FOTO ARCHÍV AUTORA

pozdravila aj pani primátorka nášho mesta, pani Mgr. Nadežda Babiová, ako aj pán dekan rímskokatolíckeho dekanátu Banská Štiavnica, pán Mgr. Norbert Ďurdík.

Veľkolepú slávnosť svojim umením ozdobili speváci z bratislavského štátneho konzervatória pod vedením prof. Petra Reiffersa, mestský spevácky zbor Štiavničan pod vedením dirigenta Mgr. Jána Kružlica, ako aj miestny evanjelický spevokol pod vedením pani kaplány Mgr. Ľubice Gdovinovej (manželky

inštalovaného).

Môžeme s istotou skonštatovať, že všetkým zúčastneným zostali na túto slávnosť veľmi príjemné spomienky, ako aj úprimné želanie, aby tu inštalovaný evanjelický pán farár zostal pôsobiť čo najdlhšie. K jeho službe v Banskej Štiavnici a širokom okolí mu želáme veľa Božej múdrosti, pevného zdravia, vnútornej motivácie a v neposlednom rade mnoho ochotných spolupracovníkov.

Róbert Zacharovský

Nový pohľad na Banskú Štiavnicu vás očarí

Vydavatelia z Kyncelovej pri Banskej Bystrici sa rozhodli vytvoriť dielo, do ktorého sa mohli zapojiť aj miestni fotografi z Banskej Štiavnice a jej okolia.

Ich čarovné fotografie majú možnosť zviditeľniť v pripravovanej publikácii Čarovná Banská Štiavnica a okolie. Fotopublikácia má za úlohu pomôcť nielen v rozvoji cestovného ruchu, ale aj ponúknuť domácim nový pohľad na vlastný región.

Umelecké fotografie, ktoré vás očaria

Vydaním obrazovej publikácie chce vydavateľstvo podporiť rozvoj mesta Banská Štiavnica a jeho okolia. Umelecké fotografie miestnych nadšencov fotografovania sa stanú súčasťou knihy o štiavnickom regióne. Tým, že v tomto regióne žijú, poznajú ho do takej miery, že dokážu vystihnúť moment, kedy sa daný objekt, prírodná scené-

ria či kultúrno-historická pamiatka ukáže v netradičnom svetle. Preto v správnom čase a na správnom mieste zvečnili neopakovateľné fotografické zábery.

Prírodné krásy zachytené objektívom miestnych fotografov uchvátia nejedného čitateľa. Umelecké fotografie štiavnického regiónu budete môcť obdivovať v novopripravovanej knihe o čarovnej Banskej Štiavnici.

„Táto kniha je súčasťou ucelenej celoslovenskej edície, ktorá má poslanie prinášať ľuďom jedinečný pohľad na krajinu. Základnou myšlienkou je, že najúžasnejšie fotografie každého regiónu spravia miestni fotografi. A práve s nimi spolupracujeme. Voláme ich čarovní fotografi a dávame im príležitosť vydať svoje skvostné fotografie aj knižne. A presne takouto čarovnou bude aj kniha o Banskej Štiavnici a okolí“, približuje Milan Paprčka, fotograf a riaditeľ vydavateľstva.

Banskú Štiavnicu budú mať

možnosť spoznať aj zahraniční návštevníci

Obrazová časť knihy bude obohatená epickými popismi a tiež informáciami o samosprávach, kultúrnych i vzdelávacích inštitúciách či regionálnych podnikoch, ktoré pôsobia v štiavnickom okrese. Podľa slov Klaudie Mináčovej ako projektivej manažérky, sa súčasťou knihy môže stať aj široká verejnosť.

„V knihe budú čarovné fotografie, ktoré zachytávajú neobyčajné momenty, doplnené v textovej časti knihy informáciami nielen o samotnom meste a jednotlivých obciach, ale aj o rôznych inštitúciách, spoločnostiach a regionálnych podnikoch pôsobiach v okrese. Všetky články, ako aj popisy k fotografiám budú v slovenskom aj v anglickom jazyku. Tým dostáva kniha vyššiu hodnotu, a tak bude slúžiť nielen pre domácich, ale i zahraničných návštevníkov,“ dodáva Mináčová.

Kristína Krupová, média manažérka CBS vydavateľstva BB

Výstava

Príbehy tajchov

Tajchy! Roztrúsené vodné diela po celých Štiavnických vrchoch. V každej dolinke sa nachádzal jeden, dva či tri. Vybudované ľudskými rukami v najslávnejších časoch Štiavnice. Vybudované geniálnymi staviteľmi 300 rokov späť. Najvýznamnejšie vodné stavby na území Slovenska. Azda len málokto obdivujúc krásy Štiavnice vie, že za tým všetkým stoja práve tieto nenápadné stavby. Ich hrádze sú už v pokročilom veku, a predsa si nemôžu dať od-dych. Vzduchujú vode denne..., v neuveriteľných podmienkach, neuveriteľnej strmosti svahov. Nie je tajch ako tajch! Ako rozpoznať príbehy tajchov? Tak to snáď len tajchy dokážu... Vydajte sa s nami do krajiny tajchov, kde je každý tajch úplne iný, a predsa podobný. Vďaka ilustráciám tajchov mladej umelkyne Terezie Tomkovej si predstavíme ich inosť cez jej tvorbu a diela. Vďaka fotografovi tajchov Slavomírovi Červeňovi uvidíme rozdiely vo fotografiách. Nie je tajch ako tajch! Výstava „Príbehy tajchov“ je organizovaná pri príležitosti 30. výročia zápisu Banskej Štiavnice do Zoznamu svetového dedičstva organizované s podporou Mesta Banská Štiavnica. Verejnosti prístupná je **v pondelok-štvrtok od 7.00 do 15.00, piatok od 7.00 do 13.30.** Cez víkendy výstavu sprístupňuje infocentrum.

Michal Červeň, OZ Štiavnický tajch

Výberové konanie

na funkciu hlavného kontrolóra obce Podhorie.

Obecné zastupiteľstvo v Podhorí v súlade s §18 a ods. 4 a ods. 8 písm. a) zák. č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov a v zmysle uznesenia č. 71h) /2023 zo dňa 4. októbra 2023 Obecného zastupiteľstva Podhorie vyhlasuje výberové konanie na funkciu hlavného kontrolóra obce Podhorie. Viac informácií na: www.podhorie.sk.

Dana Lóziiová, starostka obce

JAMA

– 77. ročník Milana Adamčiaka
13. – 14. október 2023, Banská
Štiavnica, Banská Belá a okolie

JAMA oslavuje 5 rokov a dočasne sa transformuje na festival Začiatok: 13. 10. o 18.00 na Hájovni, kultúrno-turistickom centre, Nad Rozgrundom 1, Banská Štiavnica

Oslava polovičného jubilea, dobrý čas, čas spolu. Čas v plenéri aj v koncertnej či výstavnej sieni. Čas na umenie, na rozhovory aj na postávanie a bytie len tak. Podujatie intermediálneho umenia JAMA sa tento rok dožíva svojho 5. vydania. Pri tej príležitosti vytvorí cez víkend 13. a 14. októbra čas (a priestor) komornej oslavy situovanej najmä do Domu kultúry v Banskej Belej a jeho okolia. V hlavnom programe tento rok vystúpia umelci, umelkyne a kolektívy z USA, Česka a Slovenska. Zaujímavými menami budú americké experimentálne dychové duo Rage Thormbones a orchester súčasnej hudby Veni Academy, ale za pozornosť budú stáť aj prednášky, performancie či intervencie.

Opäť sa navyše k hlavnému programu JAMA pridávajú ďalšie miestne organizované sprievodné podujatia. Tento rok to budú v priebehu piatka 13. 10. vernisáž výstavy Viktora Fučka v kurátorstve Lucie G. Stach In Dividuum spojená s performanciou v Galérii Jula Bindera o 17.00 a od 21.00 koncert Moniky Načevy a Tomáša Vtípila v Art Cafe v Banskej Štiavnici. Záverečným sprievodným programom bude nedeľné dopoludňajšie kofeínovo-kulinárske stretnutie (pre)žitie organizované Zuzanou Bodnárovou a Svätoplukom Mikyptom z Banskej St a nice v priestoroch Parteru BSC. Predpredaj: tootoot.fm/en/events/64f9b1e8a2ec3d06786031ec Obyvatelia B. Štiavnice, B. Belej a Podhoria vstup zdarma WEB: www.jama.ooo FB event: <https://fb.me/e/34vTxh5Sg> Organizátorom podujatia je združenie ooo / www.zdruzenie.ooo www.jama.ooo <https://www.jama.ooo/video/> www.facebook.com/zdruzenie.ooo www.instagram.com/zdruzenie.ooo www.zdruzenie.ooo

**Zuzana Hrivňáková,
& Tím JAMA**

„Lesu zdar“

zaznelo v lesnom parku Belian v Banskej Belej z úst študentov SPŠ Samuela Mikovíniho a lesníkov dňa 26. 9. 2023 pri otvorení programu „2. deň s lesníkom“, projektu lesnej pedagogiky určenej pre stredné školy „Lesu zdar!“

Projekt finančne podporilo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v spolupráci s Národným lesníckym centrom vo Zvolene a za aktívnej podpory spoločnosti LESY, s.r.o., Banská Belá. Podujatie otvoril krátkym príhovorom starosta obce Banská Belá p. Babirád a konateľ Lesov Banská Belá p. Orolín, ktorí predstavili lokalitu lesného parku Belian a Salaš Šindlová, kde sa podujatie konalo. Lesná pedagogička z Národného lesníckeho centra priblížila študentom ciele projektu, ktoré by mohli nasmerovať ich profesijnú orientáciu, formovať postoje k lesnému hospodárstvu a predstavila ho ako otvorený, moderný a rozvíjajúci sa sektor, ktorý funguje na princípoch trvalo udržateľného spôsobu hospodárenia. Študenti a lesníci si vyrobili „lesné

menovky“, aby sa navzájom ľahšie identifikovali pri ďalších aktivitách. Po „drevorubačských raňajkách“, ktoré si študenti sami pripravili, tak ako to bývalo kedysi zvykom pred začatím práce v lese, pokračoval program v prostredí lesa na lokalite Salaš Šindlová. Tu študenti autenticky zažili a osvojili si zručnosti týkajúce sa lesníckych činností súvisiacich so starostlivosťou o les. Pod vedením p. Orolína uhadzovali haluzinu, aby vyčistili a pripravili pôdu pre vysadenie sadeníc stromčekov, ktoré spoločne najprv identifikovali, následne vysadili a dokonca dali stromčekom vtipné mená. Potom im lesníci predvedli ukážku vypílenia slabých, chorých a poškodených stromov, aby uvoľnili priestor pre zdravé cieľové stromy a uvoľnili priestor turistického značenia od presahujúcich konárov. Opravili hraničný kopec a vyskúšali si čistenie odrážok vody na lesnej ceste, aby sa zabránilo erózií a poškodeniu cesty vodou. Na lokalite Zvonové studničky vyčistili lesný chodník vedúci k studničke aj jej bezprostredné okolie.

Po ukončení práce študentov čakala opekačka pri ohni v lesnom parku Belian, kde si spolu s lesnou peda-

gogičkou vyrobili ražne na opekánie. Ochutnali čaj, ktorý im demonštratívne pripravila v kanvici Kelly Kettle, v ktorej za 5 min. zovrela 1,6 l vody, pričom ako palivo použila pár suchých šišíek, trávy a listov. Po voňavom obede študenti spolu s konzultantkou a metodičkou projektu p. Výbohovou vyjadrili spätnú väzbu na zážitkový deň lesnej pedagogiky hrovou technikou origami.

Školy získajú zapojením sa do projektu nové partnerstvá spolupráce a námety na optimalizáciu edukačnej praxe v rámci vzdelávacích oblastí človek a príroda, človek a spoločnosť. Pedagogickí zamestnanci, ktorí sa zapoja do projektu so svojou skupinou žiakov získajú potvrdenie o účasti v metodickej skupine projektu, ktoré s vytvorenými tvorivými výstupmi môžu použiť pri príprave aktualizácie vzdelávania pre kolegov a budú súčasťou ich atestačného portfólia v súlade s profesijným štandardom učiteľa strednej školy.

Viac informácií je dostupných na www.lesnapedagogika.sk/portal/lesu-zdar/.

**Eva Vakulová,
Národné lesnícke centrum ZV**

Regionálne centrum podpory učiteľov

Vďaka Plánu obnovy a odolnosti na Slovensku vznikne celkovo 40 regionálnych centier podpory pre učiteľov.

Centrá podpory učiteľov zamestnávajú mentorov a mentorky, ktorí budú osobne a individuálne poskytovať podporu školám tak pri zavádzaní kurikulárnej reformy, ako aj pri profesijnom rozvoji všetkých vyučujúcich, ktorí o to majú záujem. Regionálne centrum podpory učiteľov so sídlom na Gymnázium F. Švantnera v Novej Bani zriaďuje Základná škola s materskou školou Brehy, ktorá bola v druhom kole v roku 2023 úspešným žiadateľom. V regiónoch Banská Štiavnica, Žarnovica a Žiar nad Hronom poskytne mentoring a taktiež podporu pre všetky základné školy v regióne. V auguste sa spoločne všetci mentori a mentorky zúčastnili vzdelávania o mentoringu. V septembri sme

Monitoring pre základné školy FOTO ARCHÍV AUTORA

sa aktívne venovali predstavovaniu nášho centra jednotlivým školám v regióne, ako aj príprave tém na workshopy, diskusie a prednášky. Náš tím tvoria skúsení učelia

s chuťou podieľať sa na zmenách a zároveň byť nápomocní všetkým pedagogickým zamestnancom v základných školách.

Beata Rafajová

Rezidenčné pobyty Trojica Air

Slovo má...Izabela Zajac.

V Banskej Štiavnici pôsobia prekladateľky a prekladatelia, ktorí tu trávia štipendijný pobyt a pracujú na preklade diel slovenských autoriek a autorov do cudzích jazykov. Rezidenčné pobyty Trojica Air v tomto roku realizuje Slovenské literárne centrum v spolupráci s Mestom Banská Štiavnica, a preto by sme radi predstavili a prezentovali tento spoločný projekt. V septembri na mesačný rezidenčný pobyt nastúpila Izabela Zajac (16. 9. - 15. 10.), ktorá prekladá do poľštiny knihu Beaty Balogovej – „Kornélie“ a verejná diskusia bude v Art Cafe, 13.10. o 17.00. Položili sme jej 3 otázky:

Ako sa Vám pracuje na preklade knihy počas pobytu Trojica Air?

I.Z.: „Pracuje sa mi veľmi dobre. Je tu skoro neustále konštantné ticho, nič ma teda nerozptyľuje a v obrovskej minimalistickej zariadenej pracovni s prekrásnymi klenbami sa cítim trochu ako svätý Hieronym pohrúžený do práce na preklade Biblie (smiech). V mnohých aspektoch je tento pobyt pre mňa zaujímavá príležitosť zmeniť priestor, pobudnúť na Slovensku trochu dlhšie a naplno sa venovať práci.“

Čo je na preklade najťažšie a čím Vás táto práca naplňuje?

I.Z.: „Hovorí sa, že v jazyku je zakódovaný spôsob zmysľovania, chápania sveta. Asi najlepšie to vidieť pri preklade právnických textov a celkovo v právnej terminológii, kde sú doslova filozofické rozdiely v spôsobe uchopenia javov, v ich popise. Ak teda zoberieme právny systém ako nejakú kreáciu sveta, nejaký poriadok sveta a porovnáme právne poriadky dvoch krajín, tak uvidíme, že aj napriek kultúrnej príbuznosti a niekedy aj spoločným bodom v dejinách, vnímame veci inak. Je to síce fascinujúce, no zároveň to nastoľuje rôzne otázky. Ak to preniesieme na literatúru alebo film, lebo asi o tom by sme sa mali rozprávať, previesť do druhého jazyka realitu, akési kultúrne špecifikum, je tou najťažšou úlohou. Niekedy totiž jedno slovičko alebo slovné spojenie dokáže vystihnúť dobové pomery alebo vyvolať asociáciu na konkrétny región, prostredie či historickú udalosť. Problém je v tom, že máme inú históriu, a aj keď sa naše dejiny prelínajú, môžeme mať odlišný pohľad na to, čo sa udialo, máme iné kultúrne pozadie, napr. rezonujú iné kultúrne javy zo svetovej kultúry a v neposlednom rade aj iné regionálne špecifiká. Napr. slovičko „východ-

Fotka z BŠ (Izabela Zajac na Velkej Vodárenskej) FOTO ARCHÍV IZ

niar“ v sebe obsahuje veľa asociácií či kontextov, ktoré slovenskému čitateľovi nepotrebujeme vysvetľovať, ale skúsťe tento obsah vyjadriť dajme tomu v angličtine. A pritom čitateľ alebo divák sa nemá pri každej vete alebo dialógu pozastavovať alebo čítať poznámky pod čiarou, niektoré veci musí prekladateľ nebadane vložiť do textu. Nehovoriac o tom, že pri filmoch vôbec nie je miesto na vysvetlivky a titulky majú obmedzený počet znakov. V tom je pes zakopaný. Takže, ako vidíte, je to tvoriť prácu a preto ma naplňuje. Mám rada tú rozmanitosť a, okrem iného, práve preto sa v profesijnom živote venujem prekladu rôznych textov, nielen literárnych. A po takmer dvadsiatich rokoch práce, lebo začínala som ešte ako študentka, je to pre mňa stále zaujímavé, baví ma to. Samozrejme, neznamená to, že každý deň ťukám do počítača s blaženým úsmevom na tvári. Úsmev bleďne a kreativita sa vytráca, keď dedlajn klope na dvere, ale to poznáme asi všetci (smiech).

Čo by som ešte pri téme prekladov zdôraznila, je skutočnosť, že niekedy si ľudia myslia, že prekladateľ dokonale pozná každú terminológiu v dvoch

alebo viacerých jazykoch. Zoberme si však medicínu alebo stavebníctvo, kde máme vysoký stupeň odbornosti a špecifický žargón. Väčšina z nás ho nepozná ani v materinskom jazyku! V takých situáciách využívame skôr akési know-how, teda vieme, kde môžeme hľadať pomoc, niekedy veci konzultujeme s odborníkmi a jednoducho, musíme sa veľa vecí popri našej práci naučiť, dozvedieť a pochopiť. A na to naozaj nestačí dobrý slovník. Jazyk sa mení, medicína či technologické postupy, napr. pri výstavbe mostov či hĺbení tunelov tiež prechádzajú vývojom, žiaden slovník za tým nebude stíhať. Prekladateľ nie je automatický prekladač, a toľkož nie chodiaci slovník. Pozoruhodné je, že napr. v slovenčine v medicínskej terminológii, tam, kde máme slovičko latinského alebo gréckeho pôvodu, má poľština častokrát domáci ekvivalent, ktorý väčšinou pre laika naznačuje podstatu zdravotného problému a naopak, tam, kde poľština používa cudzie slová, slovenčina má väčšinou domáci ekvivalent.

Je tu ešte jedna kategória textov, ktoré sa ťažko prekladajú, aspoň mne. Dožívam od nich žalúdočné vredy, křčo-

vé žily a ekzém. To sú fádne letáčky ako z kopírky, prípadne brožúrky plné za vlasy pritiahnutých metafor, ktoré sa snažia byť vtipné a upútať pozornosť, ale príliš sa im to nedarí. Texty písané nasilu, narýchlo a hlavne neďbanlivo. V podstate úplne zbytočné. Aj tie občas prekladám, a to je teda ozajstná drina.

Máte čas pri pobyte spoznať aj naše mesto a kde všade ste už boli?

I.Z.: „Organizujem si čas tak, aby som popri prekladaní knihy mohla spoznávať okolie. Našťastie som ranné vtáča a sova zároveň - najradšej pracujem skoro ráno a večer, aj do neskorých hodín. V takom režime by som mala poobede mať južanskú „siestu“, ale práve tú využívam na turistiku. Veľmi som si obľúbila vyhlíadky s lavičkami priam stvorené na čítanie kníh a rozjímanie, okolie Kalvárie, cintoríny na kopcoch a botanickú záhradu. Páči sa mi komorná atmosféra kina Akademik, ktoré mám doslova za rohom. Počas pobytu som sa zúčastnila aj festivalu Amplión, zažila som priam luxusnú prehliadku kaštiela vo Svätom Antone, kde som bola jedinou návštevníčkou, neskutočne pútavý výklad spojený s prechádzkou okolo tajchov Červená studňa a Ottergrund pri príležitosti dňa architektúry. A v neposlednom rade sú tu aj miesta s neopakovateľnou atmosférou, ako napr. Hájovňa, ktorá - asi netypicky - bola mojou prvou zastávkou hneď po príchode do Štiavnice, ale aj Sitno s jeho historickým pozadím či malebná dedinka Ilija s nádherným Kostolíkom sv. Egídia a momentky, ako pohľad na kamzíky na múroch hradu Šášov... Určite si zo Štiavnice odnesiem veľa zážitkov. A asi jediný, čo som občas olutovala, je skutočnosť, že som so sebou nemala bicykel. Zo začiatku som sa spoliehala len na vlastné nohy, ale rýchlo sa ukázalo, že bez autobusov to nepôjde. Nakoniec mám dojem, že by som krásy Štiavnice a okolia mohla už doslova profesionálne „predávať“, takže ma pokojne môžete poslať rovno na veľtrh cestovného ruchu ako živú reklamu (smiech).“

Ak sa Vám rozhovor s Izabelou Zajac páčil, môžete ju zažiť naživo v rozhovore s Beatou Balogovou, autorkou románu Kornélie, v Art Cafe Banská Štiavnica, **13. októbra 2023 o 17.00**. Srdečne pozýva Slovenské literárne centrum a Mesto Banská Štiavnica.

Za rozhovor poďakoval

Michal Kríž

Súťaž

V októbri- mesiaci úcty k starším sme pre Vás opäť pripravili zaujímavú súťaž o atraktívne vecné ceny. Stačí, ak nám v 2 súťažných kolách správne odpoviete na 4 súťažné otázky a zaradíme Vás do žrebovania.

1. súťažné kolo:

Otázky:

1. Banská Štiavnica sa stala kultúrou slovenského filmu:

- a) Obchod na korze
- b) Polnočná omša
- c) Medená veža

2. Ktorý slovenský režisér, rodák z Banskej Štiavnice, natočil film „Stopy na Sitne“?

- a) Štefan Uher
- b) Martin Tápák
- c) Vladimír Bahna

Kupón č. 1

Správna odpoveď:

Meno a priezvisko:

Kontakt:

Správne znenia spolu so súťažnými kupónmi nám posielajte do redakcie ŠN v termíne **do 1. 11.** Šťastných výhercov uverejníme v ŠN č. 27/2023 dňa 9. 11. Prajeme všetkým čitateľom veľa šťastia!

Vaša red. ŠN

Pozvánka

Pozývame darcov na odber krvi, ktorý sa bude konať **17.10.2023 (od 8.00 do 10.00 hod.) v priestoroch Slovenského Červeného kríža na Bratskej 9, Banská Štiavnica.**

Nahlasujte sa, prosím, na tel. číslo: 0904 102 373. „My žijeme, lebo vy darujete.“ <https://redcross.sk/banska-stiavnica/daruj-krv/>

SČK BŠ

Oznam

Informačné centrum mesta Banská Štiavnica oznamuje, že lístky na kultúrne podujatia a koncerty sú v predaji a môžete si ich zakúpiť na Námestí sv. Trojice 1.

Otvorenie: po-ne: 8.00 – 16.00

Kontakt: 045/6949653,
ic@banskastiavnica.sk

IC BŠ

Štiavnické hlavičky

Vďaka vysokej úrovni stredoškolského vzdelania bola Banská Štiavnica v prvej polovici 20. storočia liahňou mimoriadne talentovaných mladých ľudí.

Z nich sa stali známymi najmä profesor Ing. Ján Gonda, DrSc., akademik SAV a člen-korešpondent ČSAV (13. november 1905 Banská Štiavnica - † 16. júl 1993 Bratislava), priekopník aviatiky, modernej mechaniky či informačných technológií, profesor MUDr. Dionýz Blaškovič, DrSc., akademik SAV a podpredseda ČSAV (2. august 1913, Jablonica - † 17. november 1998, Bratislava), virológ, bakteriológ, zakladateľ vedeckej virológie a Virologického ústavu ČSAV, prvého vo vtedajšej ČSR, a profesor Ing. Samuel Stankovianky (21. november 1907 Kráľovce-Krnišov - † 6. máj 1980 Bratislava), absolvent a riaditeľ SPŠCH v Banskej Štiavnici, absolvent Fakulty chemicko-technologického inžinierstva Českého vysokého učení technického v Prahe, neskôr vedúci Katedry analytickej chémie na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského, priekopník vedeckej analytickej chémie na Slovensku.

Všetci traja boli okrem priekopníckej vedeckej činnosti aj úspešnými organizátormi vedy na Slovensku. Boli skvelými učiteľmi, stredoškolskými aj vysokoškolskými. Zakladateľmi, editormi či redaktormi nových, špecializovaných vedeckých časopisov, ktoré sami založili (napr. Acta Virologica). Boli aj autormi nových vysokoškolských učebníc, prvých svojho druhu na Slovensku. Akademik Ján Gonda pochádzal z veľmi skromných až chudobných pomerov. Bol absolventom 1. čsl. Reálneho gymnázia v Banskej Štiavnici. Len vďaka štipendiu M.R. Štefánika mohol študovať na tú dobu na elitnej pražskej univerzite - vyštudoval Strojnícku fakultu Českého vysokého učení technického v Prahe (1924 – 1931). V roku 1934 získal kvalifikáciu leteckého inžiniera a pôsobil vo Vojenskom leteckom ústave študijnom pri letisku v Letňanoch ako konštruktér a letecký statik. Neskôr sa stal vysokoškolským profesorom, doktorom vied (DrSc) a opakovane rektorom Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave. V rokoch 1956 -1966,

Abiturienti 1. čsl. reálneho štiavnického gymnázia FOTO ARCHÍV P. GEMEINERA

ako akademik SAV (a člen-korešpondent ČSAV) bol zakladateľom a prvým riaditeľom Ústavu informatiky SAV. V oblasti vedecko-pedagogickej činnosti prispel ku vzniku a rozvoju modernej mechaniky na Slovensku. Významne sa podieľal na vzniku informačných technológií. Pod jeho vedením bol skonštruovaný prvý slovenský analógový počítač, spustený do prevádzky v r. 1958. Otec Dionýza Blaškoviča, Koloman Blaškovič, bol učiteľom na predvojnovom Učiteľskom ústave v Banskej Štiavnici. Aj preto sa pre akademika Blaškoviča stala Banská Štiavnica druhým celoživotným domovom.

Akademik Dionýz Blaškovič, bakteriológ a virológ, vedecky sa venoval najmä patogenéze, biologickým a biochemickým vlastnostiam baktérií, laboratórnej diagnostike vírusových nákaz, ekológii vírusov chrípky a kliešťovej encefalitidy. Po ukončení stredoškolského štúdia v Banskej Štiavnici absolvoval Lekársku fakultu Karlovej univerzity v Prahe. V r. 1953 založil Virologický ústav ČSAV v Bratislave (od 1968 SAV) a bol jeho prvým riaditeľom. Virologický ústav ČSAV vchoval virológov s celosvetovým významom. Takým je napr. MUDr. Jan Vilček, doktorand Virologického ústavu, neskôr profesor na University v New Yorku. V roku 2013 bol ocenený Národnou medailou za technológie a inovácie za svoje práce o interferónoch. Je to najvyššie ocenenie, ktoré je možné na tomto poli v USA dostať. Cenu mu osobne odovzdal prezident Barack Obama. V súčasnosti sa slovenskí virológovia profesorka Lívia Pastoreková a doktor Boris Klempa z Biomedic-

ínskeho centra SAV úspešne a sústavne podieľajú na boji s pandémiou Covid19.

Profesor Samuel Stankovianky bol charizmatiký človek. Tak v práci, ako aj v súkromí. Bol bezprostredný, spontánny, vtipný. Akékoľvek veľikášstvo či nadradenosť mu boli cudzie. Študent bol jeho partnerom. Vo svojich vedeckých počiatkoch som sa niekoľkokrát s ním radil. Debaty to boli priamo k veci, bez zbytočných okľúk. Bol príjemným spoločníkom, ako sme ho s manželkou poznali aj pri posedení v jeho skromnom byte. Už pri prvom stretnutí ma oslovil „študáčik“ – a takým som aj pre neho ostal. S pietou spomínam na jeho pohreb. Jeho popularita medzi študentami, kolegami z vysokej školy, širšej verejnosti bola mimoriadna.

V minulosti chudobné rodiny zápasili s problémami každodennej existencie a napriek tomu si vzdelanie vysoko vážili a považovali ho za mimoriadne vysokú hodnotu. Podporovali svoje talentované deti vo vzdelávaní aj ďaleko od svojho domova. Talentovaní študenti sa nespokojili so stredoškolským vzdelaním, ktoré na vtedajšie časy už samo osebe bolo cenené, ale ďalej sa vzdelávali až na najvyšších možných stupňoch a po celý život si svoje vedomosti zdokonaľovali. V tomto smere mala tradícia vzdelanosti v Banskej Štiavnici na túto generáciu vysoko pozitívny vplyv. Vzácnym historickým dokumentom je aj tablo siedmich mimoriadne úspešných abiturientov 1. čsl. Reálneho gymnázia v Banskej Štiavnici (foto). Toto by malo byť odkazom aj pre dnešnú dobu.

Peter Gemeiner

Amplión

prilákal kvalitnou dramaturgiou, odolal aj daždivému počasiu

V Banskej Štiavnici sa 22. – 24. septembra uskutočnil už 8. ročník medzinárodného Festivalu Amplión – Nový kabaret & pouličné umenie. Napriek tomu, že cez víkend prevažovalo daždivé počasie, o návštevníkov na 25 programoch nebola vôbec núdza, takmer všade bolo plné hľadisko.

Už na slávnostné otvorenie festivalu v piatok popoludní prišli mnohí diváci, aby uvideli krátke ochutnávky pozvaných produkcií. Najprv zaujali maďarskí žongléri, potom španielska kapela zaspievala po slovensky hymnu festivalu a po vyhlásení tohtoročného sloganu Byť citlivý je umenie! dramaturgičkou festivalu Janou Mikitkovou zlákal pochodujúci Orkestr de Tegenwind z Holandska dobre naladené obecenstvo pred Starý zámok. V jeho bráne sa hneď na to začala premiéra pilotnej pouličnej inscenácie Human caravana, ktorá vznikla na trojdňovom workshope medzinárodného tímu divadiel z krajín V4 (Teatr KTO Krakov, Firebirds company Budapešť, Prostores/Krvik Totr Praha), ktorý lídroval domáci Ansámbl nepravidelného divadla. Nonverbálne pohybovo-tanečné a hudobné pochádzkové divadlo o exode, hľadani a zblížovaní sa ľudí s podobným osudom sa odohrávalo na 7 zastaveniach po chodníku okolo Starého zámku a vyvrcholil v záhrade Hostela Skautský dom. Program festivalu pokračoval veselým koncertom holandského orchestra na terase Art Cafe a diskusiou Ako zachrániť demokraciu komentátorov Denníka N vo vypredanom kultúrnom centre. Piatkový večer patril ešte kabaretom Ansámblu nepravidelného divadla Bohorovní (bar kabaret noir) v hoteli Grand Matej a pražskému divadlu Krvik Totr Z vytracena, ktoré na povale Art Cafe pridalo aj melancholický after koncert skupiny Filtr.

Festival kabaretného divadla, pouličného a spoločensko-angažovaného umenia Amplión pokračoval v daždivú sobotu celodenným programom pre všetky vekové kategórie a sociálne skupiny. Hoci sa pouličná show Jacuzzi mladej španielskej artistky niMú musela kvôli dažďu presunúť z exteriéru do klubu Rubigall, početné publikum tvorené prevažne rodinami s deťmi sa dobre zabavilo na oboch re-

Orkestr de Tegenwind (NL) FOTO PETER ŠTÍT

prízach – dopoludnia aj popoludní. Aj o moderné umelecké prednesy skupiny D' sensitive dženernejš bol v Art Cafe veľký záujem. Starostlivo vybrané texty na tému (ne)citlivosti predniesli v programe No soft, no fun mladí vyspelí recitátori z celého Slovenska, na harmonike a saxofóne ich citlivo sprevádzala Marcela Cmorejová. Piaty ročník česko-slovenskej súťaže kabaretných skečov nových talentov Sketch up v interiéri Kocky bol opäť vydarenou prehliadkou perspektívnych talentov v kabaretnom žánri. Najúspešnejšia bola 5-členná skupina divadelníkov Falangir z Kostolišťa, ktorá so svojou politickou paródiou na aktuálnu predvolebnú kampaň získala cenu Amplion Argentum a opciu na vlastné celovečerné vystúpenie na 9. ročníku Ampliónu v roku 2024. Veľmi inšpiratívnu bola v rámci cyklu Art Putika aj diskusia Patrika Garaža o postojoch prekladateľa Valerija Kupku k ruskej a ukrajinskej literatúre v súčasnosti. Komorný program na povale Art Cafe obohatilo aj čítanie z diela ukrajinského spisovateľa Jurija I. Andruchovyča. Hudobno-vizuálnou lahôdkou pre deti aj dospelých bol v sobotu podvečer v Skautskom dome aj kúzelný bábkový kabaret Kabinet ožíva! v podaní performerky Katanari spolu so speváčkou Ivanou Mer. Sobotňajší program vyvrcholil večer predstaveniami dvoch headlinerov festivalu. Prvým bolo svetoznáme poľské divadlo KTO z Krakova, ktoré si dynamickou a štylizovanou inscenáciou Arcadia stvárnňujúcou kolobeh života človeka získalo v nezabudnuteľnom zážitku celé publikum kultúrneho centra a dlhý standing ovation. Druhým bola atraktívna maďarská akrobaticko-žonglérska show Freak Fusion Confusion v podaní Firebirds company z Budapešti, ktorá mala byť

pôvodne na amfiteátri. Veľký záujem bol aj o koncert parížskych šansónov dámskeho Bon-Bon tria na povale Art Cafe a temperamentnej španielskej kapely MiraMundo v Kocke, na ktorom si publikum aj zatancovalo. Festivalové kapely mali svoje promo aj na terase, resp. v interiéri Trotuár Cafe, kapela MiraMundo vystúpila v sobotu popoludní aj na Počúvadlianskom jazere. V upršanú nedeľu dopoludnia sa uskutočnila repríza bábkového kabaretu Katanari Kabinet ožíva! a tiež jej skrinkové divadlo CestA pre jedného diváka. Počas druhej diskusie cyklu Art Putika predstavili v Art Cafe zástupcovia piatich divadiel naštartovaný medzinárodný divadelný projekt Icebreaking V4+UA a uskutočnila sa aj premiéra rovnomenného reportážneho filmu ukrajinského režiséra Sashka Bramu o spoluzití miestnych obyvateľov V4 s odidencami. Záver festivalu v nedeľu na poludnie patril udeľovaniu ceny Amplion Argentum. V kategórii nový kabaret ju získal Teatr KTO z Krakova, cenu za pouličné umenie dostalo Circo Teatro niMú z Bilbao, za spoločensko-angažované umenie bol ocenený We: media Theater z Lviva a špeciálnu cenu získal aj Orkestr de Tegenwind z Utrechtu. Ďakujeme všetkým divákovi, umelcom a spolupracovníkom za ich citlivosť k umeniu a kultúre. Byť citlivý je umenie! Festival z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia a Medzinárodný vyšehradský fond, ktorí boli hlavnými partnermi podujatia. Hlavnými mediálnymi partnermi boli Rádio Expres a Denník N. Osmý Festival Amplión sa uskutočnil aj s finančnou podporou Európskej únie, Banskobystrického samosprávneho kraja, Fondu LITA a vďaka Zuzke s Peťom z Košíc.

Ján Fakla

oznamy,
spomienky

Spomienka

Dňa 9.10.2023 sme si pripomenuli 10. výročie úmrtia **Martina Marcínka**.

S úctou spomínajú

synovia s rodinami, sestra s rodinou, manželka, ostatná rodina a známi

Oznam

Slovenský zväz telesne postihnutých v Banskej Štiavnici oznamuje svojim členom, že **úradné hodiny v kancelárii** budú **iba v stredu 8.00 – 12.00** až do odvolania z prevádzkových dôvodov. Informácie o činnosti alebo členstve v organizácii môžete získať na tel. čísle: 045 / 692 08 75 počas pracovných hodín alebo v Štiavnických novinách a vo výveske na Krížovatke.

Výbor ZO SZTP

Oznámenie

Jednota dôchodcov Slovenska Baďan – Počúvadlo Vás srdečne pozýva na **výstavu ručných prác a obrazov** do sály kultúrneho domu na Počúvadle. Potrvá **do 15.10.2023, denne od 14.00 do 16.00 hod.** Dôchodkyne majú pre Vás pripravené občerstvenie. Príďte sa presvedčiť o ich srdečnosti. Čakáme a tešíme sa na Vás!

Obec Baďan

Ponuka

Centrum voľného času v Banskej Štiavnici ponúka tanečné vystúpenia súboru Applause na zábavy, večierky, spoločenské akcie. V ponuke máme tance národné, moderné, ľudové a pod. Blížšie informácie v CVČ na č. t.: 0907 598 567.

J. Machilová

Oznam

Upozorňujeme našich prispievateľov, že príjem príspevkov a inzercie do každého čísla ŠN je vždy v nepárny pondelok **do 9.00 hod.** Ďakujeme za porozumenie! **red.**

Utorok, 17. 10., 24. 10. 2023,
od 9.30 hod.

Štvrtok, 19. 10., 26. 10. 2023,
od 9.30 hod.

BABYMOVE3

Vhodné pre deti vo veku 14-36 mesiacov. Kurz zameraný na všestranný rozvoj dieťaťa. Obsahom kurzu sú pesničky, básničky a riekanky. Pomocou rôznych pomôcok (Overball, balančné podložky, hudobné nástroje, loptičky,...) sa zameriava na cvičenia hrubej a jemnej motoriky, správny nácvik chôdze na špecializovanej dráhe. Súčasťou kurzu je aj pohybová a hudobná výchova, či aktivity na princípe montessori pedagogiky. Cvičí sa 1x týždenne, 45 minút. Kontakt: FB: Veselé nôžky, e-mail: dana.takacova21@gmail.com

Utorok, 17. 10., 24. 10. 2023,
od 15.45 hod.

TANEC +

Vhodné pre deti od 3 rokov. Kurz zameraný na všestranný rozvoj dieťaťa. Obsahom kurzu sú: pohybová príprava, tanečná výchova, rytmika, hudobná výchova, montessori pedagogika. Cvičí sa 1x týždenne, 45 minút. Kontakt: FB: Veselé nôžky, e-mail: dana.takacova21@gmail.com

Utorok, 17. 10., 24. 10. 2023,
od 16.30 hod.

ZDRAVÉ NÔŽKY

Vhodné pre deti od 3 rokov. Nohy sú po srdiečku najviac používané v našom ľudskom tele (nosia nás celý život), práve preto si zaslužia tú najlepšiu starostlivosť. Na kurze zdravé nôžky sa okrem našich nôh budeme venovať silnému strediu tela, zlepšeniu koordinácie našich pohybov a pokúsime sa spoločne odstrániť časté problémy pohybového aparátu. Cvičí sa 1x týždenne, 45 minút. Kontakt: FB: Veselé nôžky, e-mail: dana.takacova21@gmail.com

Štvrtok, 19. 10., 26. 10. 2023,
od 10.15 hod.

BABYMOVE2

Vhodné pre deti vo veku 9-13 mesiacov. Kurz zameraný na všestranný rozvoj dieťaťa. Obsahom kurzu sú pesničky, básničky a riekanky. Pomocou rôznych pomôcok (Overball, balančné podložky, hudobné nástroje, loptičky,...) sa kurz zameriava na cvičenia hrubej a jemnej motoriky, posilňovanie svalstva pre podporu stvornožkovania a šikmého sedu, sedu... Pomocou senzomotorickej dráhy podporujeme u dieťaťa rozvoj hrubej motoriky, koordináciu pohybov a rovnováhu. Cvičí sa 1x týždenne, 45 minút. Kontakt: FB: Veselé nôžky, e-mail: dana.takacova21@gmail.com

Štvrtok, 19.10.2023, o 16.30 hod.

RODIČOVSKÁ POSILŇOVŇA

Malý Rodičovský Koučing, alias MRK ☺ Ako môže vnímavé rodičovstvo zmeniť svet? Pozývame vás, rodičov, do otvorenej debaty o našich každodenných rodičovských zápasoch.

Bosna a Hercegovina sa na chvíľu preniesla aj do nášho okresu

Viacero obyvateľov okresu a mesta Banská Štiavnica zrejme postrehlo, že sa v našich končinách niečo nakrúca.

Po cestách sa prevádzala ťažká bojová technika – tanky a iné rekvizity. Išlo o nakrúcanie televíznej mini série A Life's Worth, ktorú produkuje švédská spoločnosť Yellowbird a litovská spoločnosť AHIL za pomoci slovenskej produkčnej spoločnosti mee, s.r.o. Hlavná dejová línia sa opiera o skutočné udalosti počas balkánskeho konfliktu a masakru civilistov v obci Stupni Do v Bosne a Hercegovine. Súčasťou mierových jednotiek boli aj vojaci švédskej armády a práve z ich pohľadu je celý príbeh rozprávaný. Súčasťou filmového štábu bol aj priamy účastník jednotiek OSN v danej lokalite v rokoch 1992-1995 Magnus Ernström.

Pár slov nám povedal Marian Németh, člen slovenského štábu a vedúci produkcie počas 21 dní nakrúcania na Slovensku.

„Litovská produkcia, ktorá realizovala nakrúcanie priamo v Litve, má obmedzené možnosti exteriérov, nakoľko okolitá krajina ma úplne iný charakter ako tá v Bosne a Hercegovine. Oslovili nás na spoluprácu vzhľadom na to, že v minulosti už u nás realizovali menší projekt a vedeli, že Slovensko by mohlo byť vhodnou náhradou za Bosnu. Počas prvých obhlídkov sa Švédmi - režisérmi Ahmedovi Abdullahimu a kameramanovi Johanovi Hannu okamžite páčili ponúknuť lokality, a tak postupne pridávali jednotlivé scény zo scenára. Keďže sa príbeh odohráva v 90-tych rokoch, bolo veľmi dôležité nájsť miesta, ktoré sú tak trochu zabudnuté v čase a hlavne budovy nie sú všetky moderne zrekonštruované. V tomto ohľade sme v rámci nášho lokálneho scoutu zabúdli do obce Močiar, ktorá mnohým pripomínala obec Stupni Do. Práve Močiar sa nakoniec stal našou hlavnou lokáciou, v ktorej sme strávili najviac natáčacích dní. V spojení s okolitou prírodou to bolo pre náš seriál ideálne miesto.“

Následne sa však dohľadali ďalšie miesta, ako areál pivovaru a centrum medzi bytovkami vo Vyhniciach, hotel Toliar pri Kremnici, areál Sandriku v Hodruši Hámroch, ale aj ZŠ J. Horáka v Banskej Štiavnici (o ktorej sa už písalo v jednom

z predchádzajúcich čísel ŠN).

Opäť Marian Németh: „Pri takýchto projektoch je veľmi dôležité, keď sa stretne na jednej strane vízia režiséra z pohľadu kreatívy a na druhej strane ochota samospráv a miestnych ľudí pomôcť s realizáciou. Našťastie, celý tento projekt dokonale zapadol po všetkých stránkach a sme radi, že sme mohli do regiónu priniesť nielen niečo zaujímavé, ale aj nemalé financie, ktoré sa týmto spôsobom v regióne utratili na všetky služby potrebné na realizáciu. Prispeľi sme tak do rozpočtov samospráv za prenajaté priestory, vo veľkej miere sme využili miestnych ľudí ako účinkujúcich v komparze. Celkovo sme tak do regiónu priniesli vyše 1 milióna eur, ktoré veríme, že svojou adresnosťou pocítili nielen samosprávy či miestne firmy, ale aj jednotlivci, ktorí sa zapojili do projektu.“

A ako to vnímala obec Močiar, ktorá sa stala hlavnou lokalitou pre film? Na to už odpovedá jej starosta Michal Kašiar.

„Prvý raz sme boli oslovení začiatkom marca tohto roka. Nebral som to na 100%, veď sme malá dedinka, určite nájdú aj niečo iné. Ale keď sa už začali zaujímať viac, tak to bolo na lepšej ceste. V júni sme urobili verejné zhromaždenie ohľadne možnosti natáčania pre občanov. Účasť bola veľká. Domáci mali záujem a boli zvedaví na celý príbeh. Pre štáb sme uvoľnili náš kultúrny dom (KD) a komunitné centrum. Parkovanie sme zabezpečili pri multifunkčnom ihrisku a KD. Stravu mal štáb vlastnú, dokonca mali catering z Litvy, a všetko si pripravovali sami v kuchyni v B. Štiavnici na škole J. Horáka.

Naši občania nepocítili nejaké výrazné obmedzenie pohybu. Iba vtedy, keď mali scénu a museli uzavrieť vstup do obrazu. Boli niekedy situácie, keď bol trošku chaos pri púšťaní vozidiel, ale inak všetko išlo hladko. Pre nás ako obec bol prínos v tom, že sme dostali finančnú hotovosť za prenájom priestorov a pozemkov. Ja – ako starosta som, samozrejme, mesiac úradoval zadarmo, lebo energie kompenzovali producenti filmu.“

Zdá sa, že lokality nášho regiónu sú vyhľadávané pre takéto účely v hojnej miere. Podľa neformálnych informácií by možno táto obec mohla byť v blízkej budúcnosti opäť dejiskom natáčania iného filmu. Či však k tomu príde a kedy, necháme sa prekvapiť.

Daniela Sokolovičová

Budeme si rozprávať príbeh o rodičovi, ktorý chce nielen prežiť a vydržať, ale sníva o pohode a porozumení so svojimi deťmi. Pozrieme sa na každodenné záväžia a čo nám ich pomáha niesť. Nájdeme jednoduché odpovede na Vaše zložité otázky. Ukážeme si a precvičíme novú zručnosť. Proste, porada v tíme rodičov. V Rodičovskej Posilňovni riešime témy rôzneho druhu: Detský vzor, Som dobrá mama?, Príprava predškôlka na školu, Odvaha ospravedlniť sa dieťaťu, Delenie rolí v rodine, Ako okolie vníma ženu na MD... Riešime témy, ktoré Vás aktuálne zaujímajú. Na MRK je vždy prítomný pracovník z Centra poradenstva a prevencie v Banskej Štiavnici. Vstupné: bezplatné.

MATERSKÉ CENTRUM

MC otvorené pre rodičov s deťmi mimo aktivít v materskom centre. Vďaka kurzom, prednáškam, aktivitám a seminárom, ktoré v našom materskom centre pribiehajú, majú mamičky možnosť naučiť sa niečo nové, fyzicky a psychicky si oddýchnuť od každodenných povinností, načerpať energiu a nové poznatky či zručnosti.

pondelok: 8.00 – 12.00 hod. knižnica,
12.30 – 15.00 hod. MC
utorok: aktivity v MC: Babymove,
Zdravé nôžky, Tanec
streda: 8.00 – 12.00 hod. knižnica,
po 12.30 čitateľský klub
(pre deti ZŠ)
štvrtok: aktivity v MC: Babymove,
12.30 – 15.00 hod. MC,
po 16.00 prednášky, semináre
podľa programu MC
piatok: 8.00 – 15.00 hod.

Materské centrum slúži na podporu rodín, ako bezpečné miesto pre stretávanie sa rodičov s deťmi, či budúcich mamičiek. Služí na oddych, socializáciu a zmysluplné trávenie času s deťmi. Cieľom je znížiť izolovanosť, budovať u detí prvé sociálne vzťahy, zmierňovať strach z kolektívu. Vďaka kurzom, prednáškam, aktivitám a seminárom, ktoré v našom materskom centre pribiehajú, majú mamičky možnosť naučiť sa niečo nové, fyzicky a psychicky si oddýchnuť od každodenných povinností, načerpať energiu a nové poznatky či zručnosti.

Výpožičný režim

v mestskej knižnici:

po, ut, st, pi: 8.00-11.30
12.00-17.00, št: nestránkový deň
pobočka sídl. Drieňová:
po a st: 8.00 – 12.00
Kontakt: 045/3214461
Bližšie info sa dozviete na web stránke mesta Banská Štiavnica, príp. na tel. č.: 045/6949658.

Msk

INFORMATÓRIUM MESTSKEJ KULTÚRY

Piatok 13.10. o 18:30 hod. Citlivý človek

Dráma, road-movie, 120 min., MP:12, vstupné: 6€. Táto nezvyčajná a originálna road movie vznikla na motívy knihy Citlivý človek od básnika a prozaika Jáchyma Topola. Jeho hrdinovia cestujú sem a tam dystopickou krajinou, kde ilúziu všadeprítomného pohodlia a bezpečia nahrádza dobrodružstvo a neistota. Táto komická a drsná cesta nás zavedie do bláznivého sveta, v ktorom každá zdanlivo beznádejná situácia má skulinu, cez ktorú je možné preklznuť a nájsť nádej a šancu na lepšiu budúcnosť.

Sobota 14.10. o 18:30 hod. Lúzri z Wall street

Komédia, dráma, 120 min., MP:12, vstupné: 6€. Craig Gillespie uvádza film inšpirovaný skutočnými udalosťami z roku 2021, kedy sa partia amatérskych investorov na internete rozhodla ukázať, aká je burza na Wall Street krehká a organizovane navyšovali hodnotu spoločnosti GameStop. Vo filme sa predstavujú Paul Dano, Seth Rogen, Nick Offerman či Sebastian Stan.

Nedeľa 15.10. o 16:00 hod. Nedeľa 22.10. o 16:00 hod.

Esá z pralesa 2

Animovaný, dobrodružný, 87 min., MP, vstupné: 6€. S.O.S.! Záhadný superzloduch pokryl džungľu toxickou ružovou penou, ktorá pri kontakte s vodou vybuchuje! Na pomoc sú povolaní tí najlepší z najlepších. Esá z pralesa! Do začiatku obdobia dažďov zostáva menej ako mesiac. Naši hrdinovia, ku ktorým sa pridali noví spojenci, musia nájsť protilátku.

Nedeľa 15.10. o 18:30 hod. Tvorca

Sci-fi, akcia, dobrodružný, 130 min., MP:12, vstupné: 6€. Dej filmu Tvorca sa odohráva o päťdesiat rokov v budúcnosti, kedy prebieha ničivá vojna medzi ľuďmi a umelou inteligenciou, v tomto čase veterán americkej armády Joshua v podaní Johna Davida Washingtona dúfa, že nájde svoju manželku, s ktorou sa odlúčili pred piatimi rokmi. Vydáva sa na smrteľne nebezpečnú cestu za nepriateľské línie, aby našiel svoju ženu a tiež tvorca vysoko vysokej umelej inteligencie, o ktorej sa predpokladá, že je konečným prostriedkom na ovládnutie sveta a ukončenie vojny.

Utorok 17.10. o 18:30 hod. Hudba

Dráma, 109 min., MP:15, vstupné: 6€. Jednej noci je pred búrkou zachránený novorodenec, ktorého sa ujme záchranár Elias so svojou ženou a dá mu meno Jon. Ako mladý muž je Jon napadnutý a nechtiac spôsobí útočkovú smrť. Obeťou nie je nikto iný ako... Vo väzení sa Jon zblíži s dozorkyňou Iro a začne s ňou milostný vzťah. Na playliste hrá baroková hudba: Monteverdi, Bach, Pergolesi. Estetika tejto hudby sa stáva nosným princípom

divadlo komédie Danielle Navarrová - Patrick Haudecoeur

PI ČAJ, MILÁČIK!

bláznivá komédia z divadelného prostredia

HARTL PLEVČÍK
TLUKOVÁ
MAKRANSKÝ
LIESKOVSKÁ
VRÁBLICOVÁ

KOČIŠ BOUBLÍK
OLASOVÁ
DRÍNOVÁ
KAPRÁLIK
LAPIŠÁKOVÁ

BANSKÁ ŠTIAVNICA, 27.10.2023
KULTÚRNE CENTRUM, KAMMERHOFSKÁ 1 ZAČIATOK: 19:00 HOD. LÍSTKY: BANSKASTIAVNICA.SK/KULTURA, TICKETLIVE.SK

VÝSTAVA OBRAZOV 16.10.2023 - 10.11.2023

ŠTJAVNICA MILOVANUO MESTO RODNUO

DUŠAN SÚLOVEC

Kultúrne centrum, Kammerhofská 1, Banská Štiavnica
Otvorené v pracovné dni od 9:00 do 15:30 hod.

Vernisáž 13.10.2023 o 17:00
Srdečne Vás pozývame

Predaj diel je možný dohodou
na tel. čísle: 0904 454 515

celého filmu a odráža jednotlivé udalosti na prvý pohľad jasne a konkrétne, v konečnom dôsledku však tajomne a abstraktné, charakteristicky strohým spôsobom.

Štvrtok 19.10. o 18:30 hod. Sobota 21.10. o 18:30 hod. Vrahovia

mesiac kvetov

Historický, dráma, 206 min., MP:12, vstupné: 6€. Neuveriteľný príbeh podľa skutočných udalostí o bohatých Indiánoch, neokonejšej ľudskej chamtivosti, vlne hrozných zločinov, ktoré spočiatku nikto nechcel vyšetrovať, a láske, ktorá sa môže zrodiť z tých najnižších pohnútok.

Piatok 20.10. o 18:30 hod. Nedeľa 22.10. o 18:30 hod.

A máme

čo sme chceli

Rodinný, komédia, 100 min., MP:12, vstupné: 6€. Na Silvestra, len pár hodín pred rozpadom Česko-Slovenska, sa rodina Varchalovcov stretáva v Banskej Bystrici pred kostolom, aby jej členovia spoločne pokrstili najnovší prírastok do rodiny, malú Zuzku, dcéru Petra a Heleny. Peter však krst zmešká, pretože sa mu do rúk dostal spis jeho otca Daniela, z ktorého sa dozvedá, že otec bol vedený ako agent ŠtB. Keď Peter konečne dorazí domov, okamžite konfrontuje otca Daniela so svojim objavom. Danielovo srdce to nezvládne a dostane infarkt.

Utorok 24.10. o 18:30 hod.

Anatómia pádu

Dráma, 150 min., MP:15, vstupné: 6€. Úspešná spisovateľka Sandra žije so svojím manželom Samuelom a jedenástorčným nevidiacim synom v odľahlej chate vo francúzskych Alpách. Jedného dňa je ale Samuel nájdený mŕtvy. Bola to samovražda, nešťastná náhoda alebo má manželovu smrť na svedomí samotná Sandra, ktorej tvrdohlavá povaha z nej robí hlavnú podozrivú? Verejné vyšetrovanie prípadu odhalí nielen okolnosti samotnej smrti, ale aj intímne a znepokojujúce detaily ich búrlivého vzťahu.

Štvrtok 26.10. o 18:30 hod.

Mohli sme byť aj mŕtvi

Komédia, fantasy, dráma, 94 min., MP:15, vstupné: 6€. Je to síce len panelák na okraji lesa, ale výraz v tvárach ľudí, ktorí dúfajú, že sa stanú jeho obyvateľmi, svedčí o tom, že je to jedna z posledných bástí civilizácie vo svete, ktorý sa ocitol v rozklade. Žit tu, chránený pred nebezpečným prostredím, je cieľom každého z nich. Keď však zmizne správoc pes, medzi obyvateľmi sa rozšíri iracionálny strach. Bezpečnostná pracovníčka Anna apeluje na rozum a začne zvieru hľadať. Jej dcéra Iris sa medzitým zamkne v kúpeľni. Je presvedčená, že vďaka svojmu „zlému oku“ je zodpovedná za zmiznutie psa.

Zavítala jeseň

Jesenný vietor stromy rozhoddá,
hustým dažďom polia, lúky zalieva.
No horúce leto ešte nekončí,
slnko hreje všade na úbočí.

Nebo dáva nám všetkým modrý jas.
Vtákom i kvetom posielala nehu zas.
Blíži sa noc pokojná bez víchra,
krajinu navôkol úplne stíchla.

Jak tá jasná hviezda ranná,
trbliece nám, srdce hladká.
Krásne lúky rozkvitnuté,
zasejú nám do srdc šťastie.

Príroda ozvučená spevom vtákov
v korunách krásnych farebných
stromov.
V nich sa ozýva jesenná pieseň.
Príroda hlása- už je tu jeseň.

K prírode láskou plný byť,
je to nádhera, čarovná slasť.
Len s láskou môže človek
ku hviezdám pozerieť,
a za všetko zo srdca s láskou
Bohu ďakovať.

Eva Kolembusová

Ponuka

Základná škola Jozefa Kollára ponúka priestory jedálne na konanie spoločenských udalostí, osláv, večierkov a pod. Kontakty: 0904 523 872, 0911 875 772.

ZŠ J. Kollára

Pozvánka

Banskoštiavnicko-hodrušský banícky spolok, Kammerhofská 20, 969 01 Banská Štiavnica, Vás pozýva na brigádu, organizovanú Sekciou starostlivosti o banské technické pamiatky, ktorá sa uskutoční dňa **14.10.2023 (sobota)** so stretnutím účastníkov o 10.00 hod. na priestranstve pred Dedičnou štôľňou Kornberg v Štefultove.

Program:

1. Privítanie, informácia o banskom diele Dedičná štôľňa Kornberg.
2. Brigáda.
3. Občerstvenie.
4. Poďakovanie za účasť a zhodnotenie.

V prípade nepriaznivého počasia sa brigáda konať nebude!

Richard Kaňa,
predseda spolku

Sezóna jazdeckého klubu Pegas

Tento rok sme sa zúčastnili 7 pretekov. Boli sme na farme Podzámočský dvor, Ranč Hozník, Ranč Megy, Lunterov ranč, Ranč Masarykov dvor, Ranč Ekofarma, Nýrovce Black Velvet ranč.

Keďže jazdíme pod Westernovou jazdeckou ligou Slovensko, na každých týchto pretekoch si jazdci zbierali body do šampionátu WJL. V kategórii Open nás reprezentovala Janka Hanusková na koni Megy, ktorá za sezónu 2023 vybojovala titul šampiona WJL v drezúrnych disciplínach. V kategórii deti do 13 rokov nás reprezentovala Simonka Oravcová na koni Megy a taktiež vybojovala titul šampiónky WJL v drezúrnych disciplínach. Ďalej Viktória Hilková, ktorej sa podarilo vybojovať titul 2. vicešampiónky WJL a Kristínka Psočná, tá skončila na peknom 6. mieste. Od septembra sme pribrali nových členov, a preto sa teším, že pribudli aj chlapi, s ktorými mám obrovské plány do budúcnosti, momentálne nás je dokopy 17 detí. Prikúpili sme aj konika, aby sme to všetko stíhali. 14.10.2023 bude vy-

Úspešní westernoví jazdci FOTO ARCHÍV AUTORA

hodnotenie Westernovej jazdeckej ligy Slovensko na farme Podzámočský dvor v Podzámočku, kde budú našim dievčatám aj odovzdané tituly. Po vyhodnotení sa budeme pripravovať na novú sezónu, učiť sa a budeme si vyberať z detí kandidátov na budúcu sezónu, ktorá začína od budúceho roka v máji. Tento rok sme sú-

ťažili len v drezúrach, ale budúci rok sa chceme vrhnúť aj na rýchlostné disciplíny. Deti sú v kategórii od 6-15 rokov. Chcel by som poďakovať rodičom detí, nakoľko preteky sú časovo a finančne náročné, za podporu. Zároveň chcem poďakovať firmám BS Spol., Allcom, Inspire.

Marek Bosák

Kolko jazykov vieš, ...

Bez komunikačného prostriedku si len ťažko môžeme predstaviť komunikáciu.

„Národ práve tak ako jednotlivec, prejavuje jazykom svoje najhlbšie vnútro, v jazyku takpovediac stelesňuje svojho ducha,“ tvrdil Eudovít Štúr. Naša škola si opäť pripomenula jazykovú rôznorodosť Európy v rámci Európskeho dňa jazykov 26. septembra 2023.

Do tejto aktivity sa zapojili nie-

len žiaci Gymnázia Andreja Kmeťa v Banskej Štiavnici, ale aj žiaci z partnerskej školy z Holandska a žiaci zo základných škôl nášho okresu. Žiaci sa v skupinách postupne presúvali po jedenástich stanovištiach, kde ich čakali zaujímavé aktivity. Okrem európskych jazykov žiaci navštívili aj stanovište, ktoré bolo zamerané na japončinu, iné ponúklo žiakom kontakt s posunovou rečou. A nemôžeme zabudnúť ani na slovenčinu, teda náš materinský jazyk.

Mottom Európskej únie je „zjednotení v rozmanitosti“. Táto jednota sa prejavila aj v rozmanitosti jazykov, ktoré sme si v tento deň pripomenuli. Motto symbolizuje spojenie Európanov s cieľom žiť v mieri a prosperite a využívať výhody rozličnosti kultúr, tradícií a jazykov európskeho kontinentu. A stále platí aj známy frazeologizmus: koľko jazykov vieš, toľkokrát si človekom.

Marek Žilík,
Angelika Juhás

Aktivity žiakov na jednotlivých stanovištiach FOTO ARCHÍV AUTOROV

Posledné preteky bežeckého seriálu

Behaj lesmi pritiahli do Štiavnických vrchov viac ako 1100 lesných bežcov

Pravé trailové preteky si v sobotu 2. septembra na vlastných nohách vyskúšal rekordný počet pretekárov.

Štiavnické vrchy hostili 1117 pretekárov. Odmenou pre všetkých boli nezabudnuteľné výhľady na panorámy v okolí Banskej Štiavnice, ale aj prebehy popri tajchoch či popod vrch Beckov.

Prvou dobrou správou dňa bolo pre bežcov nádherné snečné počasie. Ako prví si trať vyskúšali najmenší pretekári, ktorých bolo presne 237. Do cieľa sa dobíhalo po štyroch, s plačom či prstom v nose alebo na ramenách rodičov. Detské preteky, ktoré zastrešujú lekáre Dr. Max ponúkli trasy dlhé 100, 500, ale aj 1000 metrov.

Na pravé popoludnie odštartoval už tradične charitatívny beh JOJ Šport Run s dĺžkou 5 kilometrov, ktorý zvládne celá rodina. Bežci tohto behu prispievajú na neziskovú organizáciu Ipčko.sk, bezplatnú internetovú linku dôvery pre mladých ľudí, ktorú môže využiť ktokoľvek, kto sa cíti zmätený, slabý alebo sám. Vďaka pretekárom JOJ Šport Run sme vybrali presne 2784eur! Z toho 500eur prispieva partner Behaj lesmi Zatopek Consulting. Ďakujeme! Po obede už tradične štartujú dva hlavné behy.

Ako prvé boli na programe preteky s trasou dlhou 20 km, ktoré odštartoval jednatel spoločnosti Orlen Jaroslav Kotora. Orlen je partnerom dobrovoľníkov, ktorí sa starajú o to, aby na trasách všetko fungovalo. Víťazom dlhej trasy sa stal Ivan Došek s časom 01:28:34 a zo žien Lucia Kuzmová s časom 01:47:51.

Ďalšími pretekmi je dobre známa

Primátorka prevzala šek na obnovu mesta FOTO ARCHÍV AUTORA

Lesnícka 13, ktorú zastrešujú Lesy Slovenskej republiky. Na trasu vybehlo bezmála 400 bežcov. Zároveň si túto trasu zvolil Slovenský atletický zväz ako Majstrovstvá republiky v horskom behu, takže pretekári bežali s elitnými bežcami. Víťazom sa stal Pavol Orolin s časom 00:48:46 a zo žien trase kralovala Katarína Pejpková s časom 00:54:31.

V medzičase mohli bežci a ich fanúšikovia zísť na dobré jedlo alebo kávu, osviežiť sa a užiť si program v stanovom mestečku. Mohli si otestovať bežeckú obuv švajčiarskej značky On alebo strieľať na bránku v stánku Orlen, či sa odfotiť vo fotokútiku AAA Auto. Ako bonus našli všetci bežci v svojom štartovnom balíčku pamätnú medailu od Českej mincovne.

Aj po týchto pretekoch vysadia organizátori spoločne so zakladajúcim partnerom Lesmi Slovenskej republiky za každého jedného bežca strom. To znamená, že za celú sériu pribudne do slovenských lesov presne 7 122 nových stromčekov!

Sobotné preteky v Štiavnických vrchoch boli naozaj zlatým klincom pre celú sezónu 2023. Titul Šestorákov (tí, čo odbehli všetkých 6 pretekov Behaj lesmi) si domov odnášalo rekordných 193 bežcov! Titul Lesov Pán pre dlhú trať si odniesol dobre známy Ivan Došek a pre krátku trať Marek Tabernaus. Lesov Pani pre dlhú trať sa stala Veronika Neumannová a pre krátku trať Eliška Klepková. Špecialitou bolo napríklad aj odovzdanie šeku od Českej mincovne do rúk primátorky Banskej Štiavnice. Suma má pomôcť s obnovou mesta po ničivom požiari.

Sezóna 2023 bola rekordná vo viacerých smeroch. Počet účastníkov bol 7 122. Celková suma vyzbieraná na charitatívne účely činí 15 325eur a bežali sme v šiestich nádherných lokalitách. Behaj lesmi sa pre tento rok lúčia, ale už teraz je známe, že v tom budúcom roku sa je na čo tešiť. A kto vie, možno príde aj nová lokalita!

Radka Ivančová,
Junior PR Manager Raul, s.r.o.

Futbal

FK Sitno-FK Brezno 4:1

Naše A-mužstvo odohralo 8.10. na domácom štadióne 9. kolo V. ligy. Chalani predviedli dobrý herný výkon, Luby Urgela sa blysol hetrikom a jeden gól pridal aj David Budinský. Už 8 kôl Á-čko neprehralo. Bavia sa futbalom!

U13 víťazila

2. liga, U 13, sk. C - 8. kolo chalani zvíťazili nad Dudincami 1:6. Pripájame slová trénera Paliho Blaha: „1.10. to bol výborný herný výkon celého tímu, dominovali sme počas celého zápasu. Hviezdou zápasu bol Lukáš Tereň, ktorý strelil všetky góly.“ Chalani, gratulujeme vám, ste na správnej ceste!

Bod pre FK Sitno

V. liga, skup. JUH, 8. kolo TJ Slovana Tomášovce – FK Sitno BŠ 1:1. Z Tomášoviec 30.9. A-mužstvo vieze bod, za výsledok 1:1 na ihriskú súpera.

Kam za futbalom?

13.10. A- Mužstvo: L. Vieska- FK Sitno BŠ, 15:30

14.10. U19 Brezno- FK Sitno BŠ, 11:45

U17 Brezno- FK Sitno BŠ, 12:15
15.10. U15/1 Krupina- FK Sitno BŠ, 10:00

U13/1 Krupina- FK Sitno BŠ, 11:45

Bavíme sa futbalom!

FK Sitno BŠ

MSSO v plávaní

30. septembra sa konali v Dolnom Kubíne Majstrovstvá stredoslovenskej oblasti - dlhé trate.

Mali sme tam štyroch pretekárov, kde si Janko Čamaj odniesol 3x zlato na trati (400, 800, 1500m).

Jakub Beňo 3x striebro na trati (400, 800, 1500m).

Sebastian Trenčan bronz na trati 400m a 4.miesto na 800m.

Hanka Kernáčová obsadila 2x7.miesto na trati 400 a 800m.

Pretekov sa zúčastnilo 130 plavcov z 10-tich klubov.

Všetkým gratulujeme!

PK BŠ

 Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Banská Štiavnica
a **KSŠ sv. F. Assiského Vás pozývajú na**

Šarkaniádu pod Kalváriou

dňa 15.10.2023 o 15.00 hod.,
stretneme sa v Reštaurácii pod Kalváriou

reality

■ Predám garáž v radovej zástavbe na ulici 1. mája, nad škôlkou. Telefón: 0905 876 502

služby

■ Staviam kamenné domy z ručne tesaného kameňa, hrúbka múrov 80cm, rozmer 10 x 8m, cena aj s materiálom bezplatne od 25 000EUR, ďalej staviam klenby, múry, chodníky, foto a info: 0902 147 715, cenová ponuka na mieste!

■ Realizujem stavebné, tesárske a klampiarske práce, tel.č.: 0903 549 052

■ Spilovanie, opílovanie stromov a predaj plynu, tel.č.: 0940 306 249

práca

■ Hľadáme šikovnú samostatnú upratovačku (domy a apartmány v Banskej Štiavnici) na čiastočný úväzok alebo živnosť. Tel. kontakt: 0947 937 927

Nenechajte si zhrdzavieť vaše auto!
Služi Vám vaše auto, ale váš podvozok je poškodený kráziou od pospyu?
Kontroly a údržby podvozkov (i pred STK)
Vyčistenie nečitateľného VIN čísla vozidla
Opravy a údržby motorových vozidiel.
Opravy skorodovaných častí zváraním a protikoróznym nástrekom - (gumoasfalt).
Zváročnícka výroba i z nerez
Servisné a údržbárske práce po dohovore aj iné služby...

ARTEAM BS 0903 391 035

Sociálna – Senior
prepravná služba Banská Štiavnica
Pre seniorov a návštevníkov nemocnice. Pre seniorov a ZŤP.
Pre ZŤP na invalidnom vozíku
0948 460 700
Pracovná doba:
Pondelok – Piatok 6:30 – 17:00

Potraviny
pod hribo
donášková
služba

DONÁŠKA
AŽ K VAŠIM
DVERÁM

• POTRAVINY •
• ALKO • NEALKO •
• CIGARETY •

OBJEDNÁVKY
NA TEL. Č.: 045/692 0150

PRÍJEM OBJEDNÁVOK:
PO – PI: 7:00 DO 19:00 HOD.
SO: 7:00 DO 14:00 HOD.
NE: 7:00 DO 12:00 HOD.

POPLATOK ZA DOVOZ V BŠ: 1,- €

Ošetrovanie
a rez stromov

Arboristika

Rez živých plotov, výsadba stromov, výrub stromov, štiepkovanie a odvoz drevnej hmoty

☎ 0904 842 323 🌐 www.citytrees.sk

PRIESTOR

Chystáte
svadbu alebo
oslavu?

Ponúkame exkluzívne priestory
v BANSKEJ ŠTIAVNICI s kapacitou 70 ľudí
s možnosťou rozšírenia o svadobný stan.

Priestor s tanečným parketom a vlastnou kuchyňou.

Info 0902 903 290

Zabezpečuje sociálny podnik v meste Banská Štiavnica

ROZVOZ
OBEDOV > 5€ menu >Objednávky do 9:00
a informácie

☎ 0949 00 59 59

L.N.Trade Pod Sitnom
registrovaný sociálny podnik

ponúka:

- ▶ stavebnú činnosť
- ▶ murárske práce

☎ 0911 772 771

AKADEMICI
v Banskej Štiavnici 2023

13. októbra 2023 o 17:00 hod.
v priestore pred radnicou a pri susedi Immaculaty

17:00 hod. slávnosť venovaná založeniu Baníckej akadémie
18:00 hod. položení venčekov predstaviteľní nástupníckych univerzít/fakúlt k plastike
18:30 hod. slávnosti vo vestibuloch alma mater

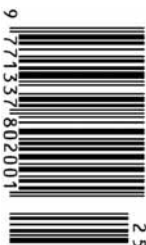
1 slovo 0,50€
1cm² 0,70€

Inzerujte aj vy
v Štiavnických novinách

Restaurácia u Gazdu
Kapacita 50 osôb, parkovisko zdarma

Svadby, oslavy, stretávky, kary, catering...

Mobil 0918 241 237

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

■ Dvojtyždenník Mesta Banská Štiavnica vychádza každý druhý štvrtok, redakčná uzávierka je v pondelok do 9:00
■ redaktor: Mgr. Michal Kríž ■ redakčná rada: Mgr. Nadežda Babiaková, Ing. Ivana Nikolajová, Mgr. Martin Ma-charik, Mgr. Lukáš Pellegrini, JUDr. Gejza Volf ■ jazyková úprava: Katarína Kissová ■ sadzba a dizajn: Mgr. Mária Sisková ■ adresa redakcie: Mestský úrad Banská Štiavnica, oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie, Kammerhofska 1, Banská Štiavnica, tel.: 045 6949652, 0918 688 850, e-mail: michal.kriz@banskastiavnica.sk. Reg.č. SKP 27. Podávanie nov. zas. povolené OZ SsRP B.Bystrica č.j. 1167/94-PTP zo dňa 6.4.1994 ■ vydavateľ: Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24 Banská Štiavnica, IČO 00 320 501 ■ evidenčné číslo: EV 4429/11 ■ ISSN 1337-8023 ■ tlač: Nikara, Krupina ■ redakcia si vyhradzuje právo redakčného krátenia a úpravy rukopisov! Nevyžiadané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Akékoľvek preberanie, rozmnožovanie a ďalšie rozširovanie článkov, ich častí, výtvarných riešení a reklám bez predchádzajúceho písomného súhlasu redakcie je podľa Autorského zákona zakázané. Obsah článkov nemusí byť vždy totožný s názorom redakcie.